

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/4/2024
Identifikačné číslo spisu: 1114229203
Dátum vydania rozhodnutia: 20.02.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:1114229203.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Eriky Zajacovej v spore žalobcu N. G., nar. XX. XX. XXXX, X., I. L. XXX, zastúpený advokátom Mgr. Petrom Hargašom, Bratislava, Košická 56, proti žalovanému Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava, Špitálska 4, 6, 8, IČO: 00 681 156, zastúpený Martin Pavle, s.r.o., advokátska kancelária, Bratislava, Pribinova 4, v mene ktorej koná JUDr. Martin Pavle, konateľ a advokát, o zaplatenie 40.719,81 eura, vedenom na bývalom Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4C/190/2014, teraz na Mestskom súde Bratislava IV, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2023 sp. zn. 3Co/2/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 03. mája 2021 č. k. 4C/190/2014-2432 rozhodol tak, že:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 40.719,81 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok).

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že po vyhodnotení vykonaného dokazovania a po právnom vyhodnotení veci dospel k záveru, že žaloba žalobcu na zaplatenie sumy 40.719,81 eur je dôvodná, a preto žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

1.2. Medzi stranami v konaní nebolo sporné, že Sociálna implementačná agentúra ako sprostredkovateľský orgán poverený Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny zverejnila dňa 15. 06. 2009 výzvu kód DOP 2009-SIP004 Operačný program zamestnanosť a sociálna inklúzia na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok odo dňa 15. 06. 2009 podľa § 13 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie. Žalobca dňa 22. 08. 2009 podal žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, názov projektu Podnik pôsobiaci v

cestovnom ruchu na ceste k zvýšeniu konkurencieschopnosti, Operačný program 2710003 Zamestnanosť a sociálna inklúzia s uvedením celkových výdavkov projektu 170.500 eur, požadovanou výškou NFP 161.975 eur. Súčasťou žiadosti bola povinná príloha, obsahom ktorej bol podrobný opis projektu a rozpočet projektu s komentárom, ktorý žalovaný mohol ale nemusel schváliť. Žalovaný ako riadiaci orgán pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia rozhodol o schválení žiadosti žalobcu o nenávratný finančný príspevok kód žiadosti NFP27110230880, rozhodnutím zo dňa 25. 01. 2010. Žiadosť schválil s výškou NFP najviac 161.975 eur, pričom celkové oprávnené výdavky projektu boli schválené vo výške 170.500 eur. Dňa 10. 05. 2010 žalovaný ako poskytovateľ zastúpený Sociálnou implementačnou agentúrou uzatvoril so žalobcom ako prijímateľom Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku číslo zmluvy Z27 11023039101. Zmluva bola uzatvorená v zmysle § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva a v zmysle § 20 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy medzi žalobcom a žalovaným. Predmetom Zmluvy bola úprava zmluvných podmienok, práv a povinností medzi poskytovateľom a prijímateľom pri poskytnutí nenávratného finančného príspevku na realizáciu aktivít projektu, ktorý je predmetom schválenej žiadosti o NFP s názvom projektu Podnik pôsobiaci v cestovnom ruchu na ceste k zvýšeniu konkurencieschopnosti. Účelom Zmluvy bolo spolufinancovanie schváleného projektu prijímateľa, a to poskytnutím NFP z prostriedkov pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Výdavky projektu a NFP boli v Zmluve dohodnuté tak, že celkové oprávnené výdavky na realizáciu aktivít projektu predstavovali sumu 170.500 eur. Poskytovateľ mal poskytnúť prijímateľovi nenávratný finančný príspevok vo výške 161.975 eur, čo predstavovalo 95 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu aktivít Projektu. Žalobca na realizáciu jednotlivých aktivít projektu, ktoré nevykonával sám, ale prostredníctvom dodávateľa, vyhlásil verejné obstarávanie, ktoré žalovaný listom zo dňa 27. 01. 2011 zn. P8/2011/00094-109 schválil. Žalobca ako objednávateľ po schválení verejného obstarávania žalovaným uzatvoril s víťazom verejného obstarávania na dodanie služieb s poskytovateľom Inštitút vzdelávania a prípravy so sídlom Novof dňa 01. 02. 2010 Zmluvu o poskytnutí služieb č. 02/2010 ESF. Predmetom Zmluvy bol záväzok poskytovateľa vykonať pre objednávateľa vzdelávacie služby v rámci projektu „Podnik pôsobiaci v cestovnom ruchu na ceste k zvýšeniu konkurencieschopnosti“. Objednávateľ (žalobca) sa zaviazal zaplatiť poskytovateľovi odmenu vypočítanú na základe sadzby: počet kurzov x jednotková cena v eur, sumu spolu 132.860 eur. Súčasťou zmluvy bol rozpočet, ktorý bol nižší ako schválený rozpočet v Zmluve o NFP. Žalobca v rámci realizácie projektu podával v zmysle Zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku žiadosti o platbu, ktoré neboli zo strany žalovaného zúčtované a preplatené v plnej výške.

1.3. Zo záznamu z administratívnej kontroly výdavkov v súvislosti so žiadosťou žalobcu o platbu a z vyjadrení žalovaného vyplývajú dôvody krátenia výdavkov uvádzaných žalobcom v žiadosti o platbu č. 27110230371507 (1066515).

1.4. Medzi stranami sporu ostala sporná dôvodnosť nároku uplatneného žalobcom na zaplatenie žalovaným neuhradených výdavkov v sume 40.719,81 eur. Sporná ostala výška sumy za osobohodinu, keď žalobca si uplatnil cenu osobohodiny v sume 23,725 eur, cenu stanovenú v rámci verejného obstarávania vyhláseného žalobcom ako objednávateľom na realizáciu vzdelávacích služieb, jednotlivých aktivít Projektu a určenú v Zmluve o poskytnutí služieb č. 02/2010 ESF zo dňa 01. 02. 2011, ktorú žalobca ako objednávateľ uzatvoril s poskytovateľom Inštitút vzdelávania a prípravy, teda s víťazom verejného obstarávania na dodanie služieb. Žalovaný stanovil výšku ceny osobohodiny v súlade s Usmernením N3/2007 v znení aktualizácie č. 16 v znení účinnom od 01. 04. 2014.

1.5. Žalovaný obmedzenie výšky oprávnených výdavkov, na tú ktorú aktivitu v maximálne akceptovateľnej sume za osobohodinu, keď postupoval podľa Usmernenia RO č. N3/2007 v aktualizácii č. 16 (aktualizácia č. 10) odôvodnil tým, že poukázal na článok 17 bod 2. Usmernenia N3/2007, aktualizácia č. 16, podľa ktorého výdavky za práce vykonané v rámci riadenia projektu pred 1. marcom 2011 a za odborné aktivity v oblasti vzdelávania uskutočnené pred 1. júnom 2011, ktoré si prijímateľ neuplatnil/nezúčtoval v žiadosti o platbu predloženej poskytovateľovi najneskôr do 31. decembra 2011, sa od 1. januára 2012 posudzujú podľa Prílohy 3 v znení aktualizácie č. 10 tohto usmernenia a na informáciu a upozornenie pre prijímateľov z 15. 08. 2011 uvedené na stránke www.sia.gov.sk, v ktorom boli prijímateľia upozornení, že v zmysle Usmernenia RO č. N3/2007 aktualizácia č. 9 je prijímateľ povinný si všetky výdavky za vykonané práce na projekte uvedené v prílohe 3 ods. 1 pred 1.

marcom 2011 a všetky výdavky za uskutočnené odborné aktivity v oblasti vzdelávania uvedené v Prílohe 3 ods. 5 pred 1. júnom 2011 uplatniť/zúčtovať v žiadosti o platbu predloženej poskytovateľovi pomoci najneskôr do 31. decembra 2011. Žalobca, ktorý mal povinnosť predložiť výdavky na preplatenie do 31. 12. 2011, podal žiadosť o platbu č. 27110230371507 až dňa 24. 04. 2014, teda takmer dva a pol roka po určenej lehote. Žalobcom vyúčtované výdavky neboli žalovaným uznané najmä z dôvodov, že boli vynaložené nehospodárne a nezodpovedali cenám bežným na trhu v čase a v mieste ich vzniku. V rámci kontroly vecnej správnosti výdavkov žalovaný tiež overuje okrem iného podmienku hospodárnosti výdavku a či ceny výdavkov zodpovedajú cenám bežným na trhu v čase ich vzniku a v mieste ich vzniku. Žalobca si uplatnil za školenia jednotkovú cenu vo výške 23,725 eur za jednu odškolenú hodinu/zamestnanec. Táto cena je podľa žalovaného značne nadhodnotená, keď priemerné ceny boli oveľa nižšie. Žalovaný mal tiež za to, že ak by žalobca (respektíve akýkoľvek priemerne obozretný podnikateľský subjekt) mal uhrádzať tieto ceny výlučne sám, tak by nikdy neakceptoval tieto ceny. Žalovaný ďalej uviedol, že vznik nároku na poskytnutie nenávratného finančného príspevku podlieha okrem iného aj preukázaniu jeho oprávnenosti podľa Usmernenia N3/2007 (bod 5.32 Zmluvy o NFP, Príručka pre prijímateľa (kód výzvy DOP2009-SIP004). Znenie bodu 5.32 Zmluvy o NFP „V zmysle neskorších aktualizácií“ je potrebné treba vykladať ako aktualizáciu Usmernenia N3/2007 platnú a účinnú v čase, v ktorom prebieha kontrola jednotlivých výdavkov na základe žiadosti o platbu. Žalovaný tiež uviedol, že limity sa v Usmernení N3/2007 menia, lebo sa mení aj aktuálny stav na trhu poskytovania tovarov a služieb, a teda aktualizácie majú účinky do budúcnosti. Obdobným spôsobom ako Zmluva o NFP, resp. Usmernenie N3/2007 upravuje oprávnenosť výdavkov aj bod 4.2.1 Príručky pre prijímateľa v rámci Výzvy DOP2009-SIP004, pričom predmetná Príručka pre prijímateľa je záväzná pre prijímateľa (žalobcu). Je teda zrejmé, že žalobca je viazaný aj neskoršími aktualizáciami Usmernenia N3/2007, nielen aktualizáciou platnou v čase uzatvorenia Zmluvy o NFP, resp. jej dodatkov.

1.6. Žalovaný v konaní tiež namietal postup žalobcu pri verejnom obstarávaní a uviedol, že výzva na predkladanie ponúk bola zverejnená len na webovom sídle žalobcu (www.tresnak.sk) a že žalobca nesie zodpovednosť za celé verejné obstarávanie bez ohľadu na závery a kontrolu žalovaného.

1.7. Žalobca na realizáciu jednotlivých aktivít projektu, ktoré nevykonal sám, ale prostredníctvom dodávateľa, vyhlásil verejné obstarávanie, ktoré žalovaný listom zo dňa 27. 01. 2011 zn. P8/2011/00094-109 schválil. Žalovaný uviedol, že v súvislosti s predloženou dokumentáciou k verejnému obstarávaniu na predmet zákazky „Školenia a kurzy“ na základe výsledkov overenia postupov a procesov verejného obstarávania podľa Zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní predložený proces verejného obstarávania schválil. Po schválení verejného obstarávania žalovaným žalobca uzatvoril s víťazom verejného obstarávania na dodanie služieb, s poskytovateľom Inštitút vzdelávania a prípravy so sídlom Novot' dňa 01. 02. 2011 Zmluvu o poskytnutí služieb č. 02/2010 ESF, predmetom ktorej bol záväzok poskytovateľa vykonať pre objednávateľa (žalobcu) vzdelávacie služby v rámci projektu „Podnik pôsobiaci v cestovnom ruchu na ceste k zvýšeniu konkurencieschopnosti“ a záväzok objednávateľa (žalobcu) zaplatiť poskytovateľovi odmenu vypočítanú na základe sadzby: počet kurzov x jednotková cena v eur, sumu spolu 132.860 eur. Súčasťou zmluvy bol rozpočet, ktorý bol nižší ako schválený rozpočet v Zmluve o NFP.

1.8. Súd sa stotožnil s argumentáciou a tvrdením žalobcu vo vzťahu k námietke žalovaného vo vzťahu k postupu žalobcu pri verejnom obstarávaní. I podľa názoru súdu na tvrdenia žalovaného nemožno prihliadať, pretože verejné obstarávanie a jeho výsledok nikdy nebol spochybnený nezávislým orgánom a ani úradom pre verejné obstarávanie. Pokiaľ žalovaný mal pochybnosti o priebehu verejného obstarávania alebo výsledku verejného obstarávania mal možnosť použiť revízne postupy v rámci verejného obstarávania. Žalovaný však proces verejného obstarávania uskutočnený žalobcom schválil, pričom sám žalovaný prostredníctvom Sociálnej implementačnej agentúry v oznámení s:P8/2011/00094-109, z:000168/2011 zo dňa 27. 01. 2011 uviedol, že na základe výsledkov overenia postupov a procesov verejného obstarávania podľa Zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní predložený proces verejného obstarávania schvaľuje. Súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na Článok 2 Prílohy č. 1 Všeobecných zmluvných podmienok k Zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku a to bod 3, podľa ktorého je prijímateľ povinný zaslať poskytovateľovi dokumentáciu z verejného obstarávania v plnom rozsahu, ak poskytovateľ neurčí inak, bod 4, podľa ktorého dokumentáciu uvedenú v odseku 3. tohto článku je prijímateľ povinný predložiť poskytovateľovi po ukončení vyhodnotenia ponúk predložených uchádzačom, pred podpisom dodatku zmluvy medzi prijímateľom a

úspešným uchádzačom a po podpise dodatku zmluvy medzi prijímateľom a úspešným uchádzačom, avšak najneskôr 30 dní pred podpisom zmluvy na dodávku tovarov, služieb alebo stavebných prác s úspešným uchádzačom, alebo dodatku k takejto zmluve. Podľa bodu 6 poskytovateľ má právo zúčastniť sa na procese verejného obstarávania ako nehlasujúci člen komisie na vyhodnotenie ponúk a podľa bodu 8 poskytovateľ vyzve prijímateľa na vyhlásenie nového verejného obstarávania, ak počas overovania verejného obstarávania pred podpisom zmluvy prijímateľa s úspešným uchádzačom identifikuje iné závažné porušenie zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní, resp. porušenie postupov a princípov verejného obstarávania, ktoré nie je možné odstrániť úpravou návrhu zmluvy medzi prijímateľom a úspešným uchádzačom.

1.9. Žalobca v priebehu konania navrhol vykonať dokazovanie výsluchom účastníkov školení, predložením žiadosti o platbu spolu s účtovnými a inými dokladmi, ktoré boli žalovanému predložené v čase podania Žiadosti o platbu, výpismi z účtu žalobcu o pripísaní čiastočného plnenia žalovaného, predložením metodiky kreovania limitov v aktualizáciách neskorších ako v aktualizácii č. 3 a žalovaný navrhol vykonať dokazovanie výsluchom svedkov: Ing. L. W., N. M., F. O., Š. K., W. M., X. Š., PaedDr. L. G., PhDr. E. G., B. M..

1.10. Súd rozhodol, že stranami sporu navrhnuté dokazovanie nevykoná z dôvodu, že považoval navrhnuté dokazovanie za nadbytočné a nehospodárne. Dokazovanie nebolo navrhnuté na preukázanie stranami sporu tvrdených skutočností, ktoré by boli medzi stranami sporné. Na viac v prípade dokazovania malo ísť o výsluch svedkov, ktorý sa mali vyjadriť ku konkrétnym okolnostiam, ku ktorým došlo pred viac ako 10 rokmi a to za stavu, že žalovaný skutočností, ktoré by mali byť svedkami preukázané v rámci kontroly o platbu nenamietal a listinné doklady predložené žalobcom v súvislosti so žiadosťou o platbu nespochybnil v rámci administratívnej kontroly.

1.11. Súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania a na základe právnych záverov mal za to, že nárok žalobcu na zaplatenie sumy 40.719,81 eur titulom doplatenia nenávratného finančného príspevku uplatneného žalobcom žiadosťou o platbu č. 1066515 je dôvodný, keď žalovaný znížil uplatnenú výšku nenávratného finančného príspevku v dôsledku nesprávneho uplatnenia Usmernenia RO č. N3/2007 v aktualizácii č. 16. Zníženie žalobcom vyúčtovaného výdavku o úhradu nákladov za neoprávnené osoby, ktoré nespĺňali podmienku oprávnenosti cieľovej skupiny žalobca nesporeval a v rámci vyčíslenia nároku uvedené zohľadnil a žalovaným ustálený počet oprávnených osôb pri tom-ktorom školení akceptoval. Žalovaný nezaplatil žalobcovi zo žiadosti o platbu sumu 5.901,55 eur v súvislosti s aktivitou č. 2 Kurz č. 8 - Cudzie jazyky a cestovný ruch - anglický jazyk, sumu 5.407,78 eur v súvislosti s aktivitou č. 2 Kurz č. 5 - Technologické postupy prípravy jedál, zásady obsluhy, sumu 4.515,54 eur v súvislosti s aktivitou č. 2 Kurz č. 10 - Cudzie jazyky a cestovný ruch - francúzsky jazyk, sumu 5.882,40 eur v súvislosti s aktivitou č. 2 Kurz č. 4 - Najnovšie poznatky o výžive a príprave jedál, sumu 4.269,30 eur v súvislosti s aktivitou č. 2 Kurz č. 6 - Spôsoby jednania, správania a vystupovania, sumu 4.515,54 eur v súvislosti s aktivitou č. 2 Kurz č. 9 - Cudzie jazyky a cestovný ruch - nemecký jazyk, sumu 5.844,40 eur v súvislosti s aktivitou č. 2 Kurz č. 7 - Základy obsluhy PC a MS Office, sumu 4.383,30 eur v súvislosti s aktivitou č. 2 Kurz č. 7 - Základy obsluhy PC a MS Office.

1.12. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, teda podľa úspechu žalobcu v spore, keď žalobca bol v konaní plne úspešný a žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.13. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 03. mája 2021 č. k. 4C/190/2024 - 2432 rozsudkom z 30. marca 2023 sp. zn. 3Co/2/2022 rozhodol tak, že:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalobu žalobcu zamietá (výrok I.). Žalovanému priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalovaného podľa § 385 ods. 1 CSP na pojednávaní konanom dňa 30. 03. 2023, na ktorom zopakoval dokazovanie listinnými dôkazmi, a to Zmluvou o NFP, vrátane jej Dodatkov, Všeobecnými zmluvnými podmienkami, výsledkom overenia postupov verejného obstarávania k projektu zo dňa 27. 01. 2011, záznamom z

administratívnej kontroly žiadosti o platbu zo dňa 20. 06. 2014 - opis zistených nedostatkov, Usmernením RO č. N3/2007, aktualizácia č. 8, č. 10, č. 16, systémom riadenia štrukturálnych fondov a kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013, Programovým manuálom, príručkou pre prijímateľa, metodickým pokynom CKO, upozornením pre prijímateľov zo dňa 15. 08. 2011 a Správou z vládneho auditu, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, a preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol.

2.2. V danej veci nebolo sporné, že medzi stranami vznikol právny vzťah na základe Zmluvy o NFP, ktorá bola uzatvorená podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, teda ako inominátna zmluva; jej charakteristickým znakom je, že nie je upravená ako osobitný typ zmluvy, pričom na jej platnosť je potrebné dostatočne určito vymedziť predmet záväzku (záväzkov) na jej základe vzniknutý. Táto zmluva nenesla znaky čisto súkromnoprávne, ale mala i aspekt verejnoprávny, a to práve odkazom na ustanovenia zákona č. 528/2008 Z. z., ako aj zákona č. 523/2004 Z. z., čím bolo zakotvené i zmluvné oprávnenie žalovaného na posúdenie oprávnenosti výdavkov projektu vynaložených zo strany žalobcu. V rámci zmluvy pritom nebolo vylúčené, aby si strany dohodli odkaz na existujúce prílohy, doplnky, usmernenia, všeobecné podmienky, príp. pokyny, ktoré sa tak stali súčasťou zmluvy. So zreteľom na túto skutočnosť sa súčasťou Zmluvy o NFP stali všetky dokumenty, na ktoré zmluva odkazovala, vrátane Systému riadenia Štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013, Príručky pre prijímateľa, usmernenia RO č. N3/2007 k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2007-2013 v zmysle neskorších aktualizácií a napokon i pokynov žalovaného ako poskytovateľa NFP (viď bod 2.3 článku 2, bod 5.20, článku 5 Zmluvy o NFP, preambula Všeobecných zmluvných podmienok); na dokument - Programový manuál, na ktorý sa odvolával konajúci súd, stotožňujúc sa pritom s argumentáciou žalobcu, pritom Zmluva o NFP neodkazovala. Žalobca podpisom Zmluvy o NFP, vrátane jej Dodatkov, súhlasil s takto nastavenými zmluvnými podmienkami, vrátane podmienok a kritérií posudzovania oprávnenosti výdavkov projektu (bod 6.10, článku 6 Zmluvy o NFP.)

2.3. Žalobca v konaní nesúhlasil s postupom žalovaného, ktorý krátil ním uplatnené výdavky projektu podľa žiadosti o platbu, a to z dôvodov uvedených v zázname z administratívnej kontroly výdavkov, keď neuznal všetky vzdelávajúce sa osoby ako spĺňajúce podmienky oprávnenosti cieľovej skupiny, čo žalobca v konaní nesporoval, a neuznal ani žalobcom uplatnenú sumu za osobohodinu kurzu (á 23,725 eura), ale túto stanovil v súlade s Usmernením RO č. N3/2007, v znení aktualizácie č. 16, resp. č. 10 (bez DPH). Žalobca mal za to, že na zmluvný vzťah sa má aplikovať Usmernenie RO č. N3/2007, v znení aktualizácie č. 3, t. j. v znení k dátumu vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadosti o NFP, čo odôvodnil bodom 1.1.2.6 Programového manuálu, v ktorom sa uvádza, že podrobnejšie ustanovenia o oprávnených a neoprávnených výdavkoch sú stanovené metodickým usmernením (RO č. N3/2007) v aktuálnom platnom znení k dátumu vyhlásenia výzvy, ako i závermi Správy z vládneho auditu. S názorom žalobcu sa stotožnil konajúci súd, priznajúc mu nárok na zaplatenie neoprávnených výdavkov projektu v celkovej sume 40.719,81 eura.

2.4. Vychádzajúc z ustanovení Zmluvy o NFP a dokumentov, na ktoré táto odkazuje, má odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie za to, že postup žalovaného podľa Usmernenia RO č. N3/2007, v znení aktualizácie č. 16, bol správny. Poukazuje na bod 5.32, článku 5 Zmluvy o NFP, v zmysle ktorého žalobcovi nevznikol automatický nárok na uhradenie výdavkov projektu, keď musel preukázať ich oprávnenosť v zmysle Usmernenia RO č. N3/2007, v znení neskorších aktualizácií; rovnakú povinnosť pritom stanovila i Príručka pre prijímateľa (str. 15), odkazujúc na povinnosť preukázať nevyhnutnosť, hospodárnosť, efektívnosť, ako aj reálnosť a oprávnenosť výdavku v súlade s ustanoveniami Usmernenia RO č. N3/2007, v znení neskorších aktualizácií. Použité slovné spojenie „v zmysle neskorších aktualizácií“ je pritom potrebné vykladať ako aktualizáciu usmernenia, platnú a účinnú v čase, v ktorom prebieha kontrola jednotlivých výdavkov na základe žiadosti o platbu. Ak by zmluvné strany chceli (mienili), aby sa použila len aktualizácia Usmernenia RO č. N3/2007, platná a účinná v čase vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, príp. v čase uzatvorenia Zmluvy o NFP alebo i iná, dohodli by si priamo v zmluve konkrétne číslo aktualizácie, bez použitého slovného spojenia „v zmysle neskorších aktualizácií“. Uvedené podporuje i bod 5.3, článku 5 Zmluvy o NFP, v zmysle ktorého si strany dohodli, že v prípade každej zmeny právnej úpravy a dokumentov, na ktoré zmluva odkazuje (odkazuje i na Usmernenie RO č. N3/2007) platí, že právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti zmeny sa spravujú ich účinným znením, vznik právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti zmeny sa posudzujú podľa doterajšieho znenia, ak nebude

ustanovené inak. Obsah Zmluvy o NFP, s ohľadom i na jednoznačnosť bodu 5.3, článku 5, nedáva priestor pre aplikáciu výkladových pravidiel prejavu vôle podľa § 266, vrátane § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka, na ktorý poukazoval v priebehu konania žalobca. Toto zmluvné dojednanie stanovuje na základe zmluvnej vôle strán základ k tomu, aby sa súčasťou zmluvy o NFP stali i aktualizácie Usmernenia RO č. N3/2007. Pokiaľ sa mal totiž naplniť účel predmetnej zmluvy, spočívajúci okrem iného i v dodržiavaní požiadavky hospodárneho a efektívneho vynakladania prostriedkov príspevku v danom čase, bolo žiaduce, aby oprávnenosť výdavkov, ktoré žalobca pokryl NFP, preukazoval podľa aktuálnej zmluvnej úpravy. Pritom nemôže ísť o jednostrannú zmenu obsahu Zmluvy o NFP, vykonanú len na základe prejavenej vôle jednej zmluvnej strany, konkrétne žalovaného, ako argumentoval žalobca; požiadavka preukazovania oprávnenosti výdavkov vynaložených na projekt v konkrétnom čase vždy podľa aktuálneho Usmernenia RO č. N3/2007, bola totiž založená dohodou zmluvných strán. Vo svetle týchto záverov odvolací súd hodnotil ako dôvodnú argumentáciu žalovaného, v rámci ktorej poukazoval na to, že výdavky žalobcu v žiadosti o platbu krátil práve s ohľadom na aktuálne znenie Usmernenia RO č. N3/2007, uplatniac pritom limity stanovené v prílohe č. 3, aktualizácie usmernenia č. 10 (s ohľadom na článok 17, ods. 2 aktualizácie usmernenia č. 16, ako aj na článok 16 ods. 4 a ods. 5 aktualizácie usmernenia č. 10). Predmetné usmernenie pritom vydal žalovaný, vychádzajúc z článku 11 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006, článku 34 a 56 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, článku 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006, zo Systému riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, aktualizácie Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, Metodického pokynu CKO (v znení aktualizácie), ako aj legislatívnych zmien v oblasti účtovníctva a dane z príjmov vykonaných v roku 2009. Pokiaľ išlo o aktualizácie usmernenia č. 7, č. 8 a č. 9, tieto vychádzali z potreby zosúladenia riadiacej dokumentácie a procesov vyplývajúcich z Akčného plánu opatrení prijatých za účelom odstránenia nedostatkov identifikovaných systémovým auditom pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia uskutočnenom v dňoch 23. až 27. 11. 2009 a 14. až 18. 12. 2009; aktualizácia č. 10 usmernenia doplnila nové skupiny oprávnených výdavkov a správnym reflektovala na vznikajúce nejasnosti. Hodno pritom podotknúť, že predmetné usmernenie už v aktualizácii č. 8 (účinné od 04. 03. 2011) zaradilo medzi podmienky posudzovania oprávnenosti výdavkov uvedené v článku 3, bod 2, okrem iného i kritérium primeranosti, t. j. aby výdavok zodpovedal obvyklým cenám v danom mieste a v danom čase (písm. f)), pričom pod pojmom „v danom čase“ sa rozumel aktuálny časový aspekt overovania uplatňovaných výdavkov, ako aj kritérium, aby výdavok neprekročil limit stanovený RO, ak bol tento určený v riadiacej dokumentácii (písm. r)), ktorou sa rozumeli všetky dokumenty vydávané RO (príloha č. 3). Podľa prílohy č. 3 Usmernenia RO č. N3/2007, v znení aktualizácie č. 10, bola za vzdelávaciu aktivitu a/ cudzie jazyky, odborné vzdelávanie, stanovená sadzba á 4,70 eura s DPH za osobohodinu, b/ IKT (výpočtová technika), všeobecné (základné zručnosti) stanovená sadzba á 5,40 eura s DPH za osobohodinu a za c/odborné robotnícke profesie sadzba á 6 eur za osobohodinu. Žalobca sa mohol včasným konaním vyhnúť aplikácii limitov určených prílohou č. 3 označeného usmernenia, pokiaľ by uplatnil/zúčtoval výdavky za uskutočnené odborné aktivity v oblasti vzdelávania v žiadosti o platbu predloženú poskytovateľovi najneskôr do 31. 12. 2011, na čo bol napokon i upozornený (viď upozornenie SIA pre prijímateľov zo dňa 15. 08. 2011); tým, že nepostupoval v intenciách upozornenia (ani usmernenia tvoriaceho súčasť Zmluvy o NFP) sa sám vystavil riziku, že výdavky, ktoré si neuplatnil žiadosťou o platbu do stanoveného termínu, sa následne preskúmavali rovnako ako výdavky vzniknuté po rozhodujúcom termíne z hľadiska ich primeranosti podľa Prílohy č. 3.

2.5. Pokiaľ konajúci súd, na podporu správnosti žalobcovej argumentácie o tom, že pri posudzovaní oprávnenosti jednotlivých výdavkov projektu treba vychádzať z Usmernenia RO č. N3/2007, účinného v čase vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, dôvodil bodom 1.1.2.6 Programového manuálu, ako uviedol odvolací súd už vyššie, na predmetný dokument Zmluva o NFP vo svojich ustanoveniach neodkazovala. I keby sa ustanovenia Programového manuálu stali súčasťou zmluvného vzťahu procesných strán, je nutné vychádzať z celého znenia odkazovaného bodu 1.1.2.6 tohto manuálu a prihliadať i na to, že pre zohľadnenie špecifik dosiahnutia cieľov výzvy, resp. konkrétneho národného/pilotného projektu, mohol RO/SORO oprávnenosť výdavkov upraviť, napr. obmedziť, stanoviť limity výdavkov, bližšie tieto špecifikovať; uvedené ustanovenie potom umožnilo riadiacemu orgánu oprávnenosť výdavkov projektu obmedziť, dokonca stanoviť i limity, a to i v priebehu

zmluvného vzťahu. Preto úvaha konajúceho súdu, na ktorej napokon založil svoje rozhodnutie o potrebe aplikácie Usmernenia RO č. N3/2007, v znení účinnom v čase vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, odkazom na Programový manuál, nebola správna.

2.6. Pre zmluvné strany bolo záväzné ustanovenie bodu 5.3, ako aj bodu 5.32, článku 5 Zmluvy o NFP, a teda boli viazané aj neskoršími aktualizáciami Usmernenia RO č. N3/2007. Navyiac, ako správne podotkol i samotný žalovaný, súd prvej inštancie odkazoval na aktualizáciu usmernenia, ktorá už v čase uzatvorenia Zmluvy o NFP bola nahradená inou aktualizáciou, a teda nebola platná a účinná v čase uzatvorenia zmluvy, ktorou sa založil záväzkový vzťah strán sporu.

2.7. Pokiaľ konajúci súd odôvodňoval správnosť prijatých záverov odkazom na zásadu zákazu retroaktivity, hodno uviesť, že retroaktivita je vlastnosť právnej normy, a teda zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu; je viazaná vždy na právnu normu, za ktorú treba považovať normu tvoriacu súčasť právneho poriadku, ktorá svojim adresátom spôsobuje vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Zákaz retroaktivity sa potom nemôže uplatniť na zmluvné dojednania medzi stranami sporu založené Zmluvou o NFP a jej dokumentami (vrátane Usmernenia RO č. N3/2007), ktoré nemožno považovať za právne normy, ani všeobecne záväzné právne predpisy. V nadväznosti na to nebol opodstatnený ani poukaz konajúceho súdu na závery vyplývajúce zo Správy z vládneho auditu, ktoré ustanovili svoje odporúčanie (nie príkaz) neaplikovať limity oprávnenosti výdavkov stanovené aktualizáciami č. 8, č. 9 a č. 10 Usmernenia RO č. N3/2007, práve na uplatňovaní zákazu retroaktivity.

2.8. Pokiaľ žalobca namietal potrebu schválenia tej-ktorej aktualizácie Usmernenia RO č. N3/2007 oboma zmluvnými stranami, odvolací súd udáva, že uvedený dokument nie je dvojstranným právnym úkonom, vydáva sa za stanoveným účelom, v danom prípade s cieľom aktualizácie cien, resp. výdavkov projektu. Žalovaný ho vydával v súvislosti s procesom kontroly výdavkov projektu, a preto akékoľvek podmienenie jeho účinnosti súhlasom žalobcu ako prijímateľa NFP by nepochybne zhoršilo, resp. zneistilo efektívnosť kontroly celého procesu. V tejto súvislosti hodno prihliadať i na už vyššie deklarovaný verejnoprávny charakter zmluvného vzťahu strán sporu (ktorého sa usmernenie stalo súčasťou), v rámci ktorého vstupovala do popredia sprísnená kontrola nakladania so štátnymi finančnými prostriedkami, ako i s prostriedkami EÚ; viaceré ustanovenia Zmluvy o NFP zakotvili, že NFP predstavoval finančné prostriedky vyplatené zo zdrojov EÚ a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, s čím bola spojená zvýšená kontrola, ako aj zodpovednosť za porušenie dohodnutých zmluvných podmienok oproti štandardným obchodným zmluvám.

2.9. Odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodný poukaz žalobcu i na metodický pokyn CKO, ktorého primárnym cieľom bolo formulovať základné zásady a postupy pre proces posudzovania hospodárnosti a efektívnosti výdavkov projektov implementovaných v rámci operačných programov, čím však nebola vôbec dotknutá povinnosť riadiacich orgánov (žalovaného) overovať zachovanie účinnosti a účelnosti využitia oprávnených výdavkov projektu, a teda na tento účel aplikovať i Usmernenie RO č. N3/2007, v znení neskorších aktualizácií.

2.10. S ohľadom na uvedené a ich sumarizáciou dospel odvolací súd k záveru, že žalovaný postupoval v súlade s ustanoveniami Zmluvy o NFP, keď vykonal kontrolu žalobcom predloženej žiadosti o platbu a posudzoval oprávnenosť uplatnených výdavkov projektu i podľa Usmernenia RO č. N3/2007, v znení neskorších aktualizácií, resp. v znení aktualizácie č. 16, použijúc pritom prílohu č. 3 (aktualizácie č. 10) a v nej stanovené limity sadzieb na osobohodinu pre konkrétne vzdelávacie aktivity. Pokiaľ išlo o dôvody zavedenia limitov, ich potrebu žalovaný vysvetlil v samotnom usmernení (príloha č. 3). Primárne išlo o reakciu na nedostatky zistené systémovým auditom s cieľom získania uistenia o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia pre programové obdobie 2007 - 2013 podľa článku 62 ods. 1 písm. a) Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ako aj na tie nedostatky, identifikované auditom Európskej komisie v dňoch 23. až 27. 11. 2009 a 14. až 18. 12. 2009 a z neho vyplývajúcej úlohy č. A.2.2. z Akčného plánu opatrení (zo dňa 05. 02. 2010); stanovením minimálneho rámca oprávnenej výšky pre posudzovanie efektívnosti a hospodárnosti vo vzťahu k uplatňovaným typom výdavkov projektu žalovaný sledoval i zachovanie plynulosti toku verejných finančných prostriedkov; bol teda nútený ich prijať. Nebol pritom povinný žalobcu bližšie oboznamovať s konkrétnym spôsobom kreovania sadzby za tú-ktorú kategóriu vzdelávacej aktivity, a to práve s ohľadom na ním uplatňovaný kontrolný mechanizmus.

2.11. Na podporu a doplnenie svojej myšlienkovej úvahy považuje odvolací súd za nevyhnutné zdôrazniť, že len samotné schválenie žiadosti o NFP a uzavretie Zmluvy o NFP automaticky nezakladalo

nárok žalobcu na priznanie 95 % z celkových oprávnených výdavkov projektu, v danom prípade sumy 161.975 eur, keďže táto predstavovala maximálnu možnú sumu NFP, nie však sumu, ktorá žalobcovi ako prijímateľovi mala byť aj vyplatená, resp. na ktorú mu mal vzniknúť nárok. Žalovanému vyplývala povinnosť kontrolovať oprávnenosť, efektívnosť a hospodárnosť výdavkov tak zo Zmluvy o NFP, a napokon i z § 24b ods. 2 písm. c) zákona č. 528/2008 Z. z..

2.12. Pokiaľ žalovaný v odvolaní vytýkal súdu prvej inštancie nesprávnosť posúdenia otázky týkajúcej sa procesu verejného obstarávania a podozrenia z koordinovaného postupu žalobcu, odvolací súd jeho argumentácii nemohol priznať úspech. V názorovej zhode s konajúcim súdom má za to, že celý proces verejného obstarávania, vrátane skúmania prihlásených súťažiacich, nimi predložených ponúk, ich vyhodnotenia, ako aj ďalších otázok s tým spojených, mohol žalovaný podrobiť dôslednej kontrole už vo fáze predchádzajúcej odobreniu verejného obstarávania; žalovaný, majúci k dispozícii všetku dokumentáciu vzťahujúcu sa k verejnému obstarávaniu, žalobcovi listom zo dňa 27. 01. 2011 oznámil, že na základe výsledkov overenia postupov a procesov verejného obstarávania celý proces schvaľuje.

2.13. S poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel odvolací súd k záveru, že žalovaný postupoval v súlade s ustanoveniami Zmluvy o NFP, keď vykonal kontrolu žalobcom predloženej žiadosti o platbu a ním uplatnené výdavky projektu nepreplatil v celej uplatnenej výške, keď tieto krátil v intenciách Usmernenia RO č. N3/2007, v znení aktualizácie č. 16, resp. č. 10, za použitia tam stanovených limitov. Na uvedenom základe potom neboli správne závery prezentované súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku a na ich základe preto nerozhodol vecne správne, pokiaľ žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil a žalobu žalobcu zamietol.

2.14. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že k obdobným záverom ako v tejto veci dospeli vo svojich rozhodnutiach i iné všeobecné súdy Slovenskej republiky prejednávajúce žaloby založené na totožných (podobných) skutkových okolnostiach ako v skúmanej veci, v ktorých ako sporové strany vystupovali prijímatelia NFP a jeho poskytovatelia a základ sporu vychádzal z ustanovení zmluvy o poskytnutí NFP a jej dokumentov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Cob/7/2018, sp. zn. 10Co/81/2018, sp. zn. 4Cob/137/2020, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Cob/21/2022, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 26Cbo/3/2022); odvolací súd tak bral zreteľ na princíp právnej istoty, ktorého súčasťou je i požiadavka, aby na určitú právne relevantnú otázku sa pri jej opakovaní v rovnakých (obdobných) podmienkach dala rovnaká odpoveď (k tomu rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 87/93, sp. zn. PL. ÚS 16/95, sp. zn. II. ÚS 80/99).

2.15. Pokiaľ išlo o ďalšie námietky žalovaného uvedené v odvolaní, týkajúce sa priebehu vzdelávacích aktivít a posudzovania žalobcom uplatnených cien s cenami na trhu, odvolací súd má za to, že s ohľadom na prijatý záver o správnosti jeho postupu pri aplikácii limitov na výdavky projektu obsiahnuté v žiadosti o platbu podľa Usmernenia RO č. N3/2007 v znení neskorších aktualizácií, nebolo potrebné zaoberať sa tým, či jednotlivé aktivity (školenia) skutočne prebehli v žalobcom deklarovanom čase bez prestávky, t. j. plynule od 8. hod. do 16. hod., resp. či ceny za tieto aktivity boli porovnateľné s ním uvádzanými cenami na trhu; v nadväznosti na to nebolo potrebné vykonávať ani žalovaným navrhované dokazovanie.

2.16. A napokon neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že v súvislosti s aktivitou č. 2, kurz č. 4 - Najnovšie poznatky o výžive a príprave jedál, si žalobca uplatnil nárok za 4 osoby, ktoré mali splniť podmienky cieľovej skupiny; žalovaný pritom pri administratívnej kontrole jeho žiadosti o platbu uznal daný nárok len v rozsahu 3 oprávnených osôb a jednej osoby v rozsahu 40 osobohodín, čo vysvetlil vo vyjadrení k žalobe; tieto skutočnosti žalobca v ďalšom priebehu konania nerozporoval, avšak nezohľadnil to v žalobnom návrhu.

2.17. O nároku na náhradu trov celého (t. j. prvoinštančného, ako aj odvolacieho) konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal proti žalobcovi, ktorý úspech nemal, plný nárok na ich náhradu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ust. § 420 písm. f) CSP a z ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Dovolanie je podľa právneho názoru žalobcu prípustné podľa § 420 písm. f) CSP z dôvodu, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi ako jednej zo strán sporu, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces a to tým, že:

- (a) odvolací súd vôbec neposúdil právny rámec na základe akého bolo Usmernenie RO č. N3/2007 vydané - čiže vydanie Usmernenia RO č. N3/2007 bez právneho rámca nemá legitimitu a teda nie je možné na neho prihliadať (podľa bodu 55 rozsudku nejde o všeobecne záväzný právny predpis a dokonca ani podľa bodu 57 rozsudku nejde o dvojstranný právny úkon, navyše žiadne ustanovenie zmluvy neuvádza spôsob zmeny usmernenia);
- (b) odvolací súd, napriek tomu, že nejde o všeobecne záväzný právny predpis (podľa bodu 55 rozsudku) považuje Usmernenie RO č. N3/2007 za záväzný dokument a to napriek tomu, že nevznikol v súlade so zákonom alebo Zmluvou o NFP - zmluva na neho iba odkazuje, avšak nestanovuje spôsob jeho zmeny (rovnako tak jeho existenciu nelegitimizuje žiadne blanketné ustanovenie zákona);
- (c) rozsudok odvolacieho súdu je nezrozumiteľný a popiera základné princípy logiky, čo popíšeme v ďalšom texte tohto podania;
- (d) odvolací súd neuviedol žiadny právny základ na zmenu obsahu Usmernenia RO č. N3/2007 po schválení žiadosti o NFP a pristúpení k podpisu Zmluvy o NFP; odvolací súd neuviedol ani jedno zmluvné oprávnenie a ani zákonné znenie, ktoré umožňovalo žalobcovi zmeniť obsahu Usmernenia RO č. N3/2007, ktoré bolo súčasťou výzvy na predkladanie žiadostí o NFP (súdy vedia uviesť iba odkaz na existujúce usmernenie, jeho kreovanie však nedokážu nijako legitimizovať);
- (e) odvolací súd vôbec nevyhodnotil povahu Usmernenia RO č. N3/2007, čiže nie je možné zistiť ako odvolací súd zistil, že usmernenie je záväzným a legitímnym dokumentom, pričom vôbec nereagoval na argument žalobcu, že ide o formu všeobecných zmluvných podmienok, ktoré nie je možné jednostranne meniť počas plnenia, ktoré sa neopakuje;
- (f) odvolací súd vôbec neuviedol na základe akého právneho rámca mohlo prísť k zmene Usmernenia RO č. N3/2007 a čo sa mohlo v usmernení aktualizovať bez súhlasu žalobcu;
- (g) odvolací súd neposúdil Usmernenie RO č. N3/2007 v aktualizácii č. 3, čiže nemohol zistiť správny skutkový stav;
- (h) Usmernenie RO č. N3/2007 v inej aktualizácii ako č. 3 nie je výsledkom dohody účastníkov a podľa § 40 ods. 1 OZ, kde sa vyslovene uvádza: „Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.“, čiže je neplatné aplikovať na zmluvný vzťah inú aktualizáciu;
- (i) odvolací súd nepopísal formu akou malo prísť k stanoveniu limitov v zmysle Zmluvy o NFP a teda ako mohol žalovaný jednostranne zmeniť dohodu o cene;
- (j) odvolací súd vôbec nezohľadnil § 493 OZ, ktorý jednoznačne hovorí, že záväzkový vzťah sa nemôže meniť bez súhlasu zmluvnej strany, pričom odvolací súd neuviedol, kde v Zmluve o NFP sa uvádza, že žalovaný mohol dodatočne stanoviť limity bez súhlasu žalovaného;
- (k) odvolací súd vôbec neposúdil to, či sú limity uvedené v Usmernení RO č. N3/2007 v inej aktualizácii ako č. 3 stanovené objektívne a skutočne „hospodárne“ a ako vôbec žalovaný dospel k tomu, že ním určené limity sú hospodárne; odvolací súd vec vôbec neposúdil;
- (l) odvolací súd vôbec neuviedol skutkové tvrdenia, ktoré považoval za nesporné a rovnako tak, ktoré považoval za preukázané a ktoré považoval za nepreukázané a z akého dôvodu;

Žalobca v celom konaní žiadal zodpovedať jednoduchú otázku, ktorá má zásadný vplyv na posúdenie celého zmluvného vzťahu: Na základe akého konkrétneho paragrafu právneho predpisu alebo bodu zmluvy sa mohlo zmeniť Usmernenie RO č. N3/2007 v aktualizácii č. 3 po podpise zmluvy o NFP?

Súdy vždy iba uviedli, že zmluva odkazuje na Usmernenie RO č. N3/2007 a preto je toto usmernenie záväzné, čo je nutné považovať za arbitrárne posúdenie vecí, pretože legitimita vzniku usmernenia je odvádzaná od odkazu naň. Ide o elementárnu vadu v logike, ktorú využívajú všetky súdy v obdobných prípadoch a tým zakrývajú svoje arbitrárne rozhodnutia.

Ak súdy nedokážu uviesť právny rámec na zmenu Usmernenia RO č. N3/2007 (ako prílohu zmluvy), tak potom nemôžu tvrdiť, že zmluva odkazuje na dokument, ktorý bol vytvorený v súlade so zákonom a ktorý má akýkoľvek právny dôsledok na existujúci právny rámec založený záväzkovými vzťahmi.

Súdy v podstate umožnili vydávať právny akt bez akéhokoľvek zákonného alebo zmluvného oprávnenia, čo je v rozpore so základnými princípmi právneho štátu, konkrétne zákonnosťou.

Súd je povinný právne vec posúdiť, inak je rozhodnutie nepreskúmateľné, keďže súd nedokázal určiť právny rámec kreovania Usmernenia RO č. N3/2007 a následne odvodiť vynútiteľnosť takéhoto

dokumentu, tak tu úplne absentuje právne posúdenie veci, čo spôsobuje arbitrárnosť rozhodnutia. Ak by odvolací súd vec riadne posúdil, tak by zistil, že Usmernenia RO č. N3/2007 je vytvorené iba ako interný dokument bez právnej sily a účinkov pre tretie osoby, pretože takýto dokument nebol priamo súčasťou zmluvného vzťahu.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP dávame do pozornosti, že obsahom práva na spravodlivý proces je aj právo na odôvodnené rozhodnutie, ktoré uviedol a konštatoval aj Ústavný súd SR napr. v uznesení ÚS SR sp. zn. III. ÚS 364/2021-20 zo dňa 22. 06. 2021 v bode 17: „Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegationis iustitiae (odmietnutia spravodlivosti) [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 6Cdo/155/2017 z 25. októbra 2017].“

3.2 Dovolanie je podľa právneho názoru žalobcu prípustné aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

(a) z dôvodu, že dovolací súd sa doposiaľ nezaoberal posúdením charakteru dokumentu - Usmernenia RO č. N3/2007, na ktoré sa všetky sudy odvolávajú ako na dokument „sui generis“, ktorý je podľa odvolacieho súdu asi osobitným ústavným zákonom, pretože nejde podľa bodu 55 rozsudku o všeobecne záväzný právny predpis a ani podľa bodu 57 rozsudku ani dvojstranný právny úkon, a to napriek tomu, že všade odvolací súd uvádza, že tento dokument je platný a účinný;

(b) z dôvodu, že dovolací súd sa doposiaľ nezaoberal posúdením toho, či Usmernenia RO č. N3/2007 môže byť jednostranne menené bez akéhokoľvek zmluvného alebo zákonného rámca;

(c) z dôvodu, že dovolací súd sa doposiaľ nezaoberal posúdením toho, či sú limity uvedené v Usmernení RO č. N3/2007 stanovené objektívne a na základe zákonného alebo zmluvného rámca môžu byť jednostranne upravené alebo doplnené;

(d) z dôvodu, že dovolací súd sa doposiaľ nezaoberal posúdením toho, či Usmernenie RO č. N3/2007 môže byť menené počas zmluvného vzťahu bez súhlasu zmluvnej strany, ak tu neexistuje osobitná úprava o spôsobe zmeny tohto dokumentu;

(e) z dôvodu, že dovolací súd doposiaľ nevyriešil otázku týkajúcu sa nároku na náhradu trov právneho zastúpenia v súdnom konaní v zmysle nálezu Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 78/03-29 zo dňa 09. 09. 2004 a nálezu Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 84/2014-31 zo dňa 23. 05. 2014, a v zmysle práva súkromného subjektu (v našom prípade žalobcu) na rovnosť v súdnom konaní, ktorá je značne narušená neobmedzenými zdrojmi štátu a faktom, že štát nemusí platiť súdne poplatky.

3.3. Vyjadrenie k jednotlivým bodom rozsudku dovolacie dôvody podľa § 420 f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP:

Ako to vyplýva zo zápisnice z pojednávania (zvukového záznamu), tak odvolací súd závažným spôsobom konal v rozpore s vyššie uvedenými procesnými ustanoveniami a to z dôvodu, že vôbec neuviedol z akého dôvodu má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie mal dospieť k nesprávnym skutkovým záverom a z akého dôvodu je nutné vykonať opakované dokazovanie.

Odvolací súd navyše odmietol uviesť predbežné právne posúdenie veci podľa § 181 CSP, hoci ho na to žalobca vyslovene vyzval, pričom podľa procesných ustanovení sa na odvolacie konanie majú primerane použiť ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd teda neuviedol dôvod, prečo bude opakovať dokazovanie a z akého dôvodu vôbec nariadil pojednávanie, hoci podľa § 385 ods. 1 CSP sa pojednávanie nariaďuje výlučne, ak tu existuje dôležitý verejný záujem alebo je potrebné zopakovať dokazovanie.

Právo na oznámenie predbežného právneho posúdenia veci pred dovolacím súdom priamo vyplýva zo skutočnosti, že odvolací súd mal v úmysle zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie, t. j. mal umožniť žalobcovi sa oboznámiť so všetkými dôvodmi, ktoré budú podkladom pre zmenu rozhodnutia. Keďže odvolací súd toto neurobil, tak odňal žalobcovi právo konať pred súdom, pretože ten nevedel z akých

dôvodov bude súdne rozhodnutie zmenené a k čomu sa má vlastne na pojednávaní vyjadriť. Konanie odvolacieho súdu bolo teda v plnom rozsahu zmätočné, respektíve pojednávanie bolo realizované tak, aby bolo žalobcovi znemožnené zaujať vo veci kvalifikované stanovisko.

3.4. Nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozsudku - bod 52 rozsudku:

Rozhodnutie odvolacieho súdu je absolútne nezrozumiteľné, nepresvedčivé a je v rozpore so základnými princípmi právneho štátu. Odvolací súd v bode 52 rozsudku uvádza: „Vo svetle týchto záverov odvolací súd hodnotil ako dôvodnú argumentáciu žalovaného,...“, čím odkazuje na nasledovné dôvody obsiahnuté v prvej časti bodu 52 rozsudku, ktoré nemajú žiadnu váhu na zamietnutie žaloby:

- odvolací súd vychádza z bližšie nešpecifikovaných ustanovení zmluvy;
- odvolací súd odkazuje na „aktualizáciu usmernenia, platnú a účinnú v čase, v ktorom prebieha kontrola jednotlivých výdavkov“;
- odvolací súd bez vysvetlenia uvádza, že aktualizácia Usmernenia RO č. N3/2007 sa stáva súčasťou zmluvy, hoci neuvádza ako sa toto usmernenie kreuje a ako zmluva upravuje spôsob zmeny obsahu tohto dokumentu;
- odvolací súd vôbec nehodnotil, či „aktualizácie“ Usmernenia RO č. N3/2007 boli vydané v súlade so zmluvou a či zmena obsahu usmernenia je v súlade so znením zmluvy;

3.5. Nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozsudku - bod 53 rozsudku:

Odvolací súd v bode 53 rozsudku uvádza: „uvedené ustanovenie potom umožnilo riadiacemu orgánu oprávnenosť výdavkov projektu obmedziť, dokonca stanoviť i limity, a to i v priebehu zmluvného“, pričom odvolací súd vôbec nevysvetlil ako (konkrétny spôsob) sa mali tieto oprávnenia realizovať. Zmluva a ani zákon žalovanému neumožňovali meniť usmernenie a nestanovovali ani spôsob, akým mali byť akékoľvek limity stanovené.

3.6. Nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozsudku - bod 54 a 55 a 57 rozsudku:

Odvolací súd aj v bode 54 rozsudku odkazuje na „platnosť a účinnosť“ dokumentu, ktorý nemohol nadobudnúť jednostranným úkonom platnosť alebo účinnosť a to slovami: „bola nahradená inou aktualizáciou, a teda nebola platná a účinná v čase uzatvorenia zmluvy“.

Odvolací súd teda odvíja svoje rozhodnutie výlučne od dokumentu, ktorý nie je všeobecne záväzným právnym predpisom a ktorý nie je ani kreovaný na základe zmluvne dohodnutých pravidiel, čiže z tohto elementárneho dôvodu ani nemôže nadobudnúť platnosť alebo účinnosť voči žalobcovi. Odvolací súd týmto poprel základné princípy právneho štátu, pretože vyžaduje po žalobcovi, aby sa riadil dokumentom, ktorý neodsúhlasil a ktorý nie je pre neho záväzný.

Odvolací súd nemôže tvrdiť, že Usmernenie RO č. N3/2007 nadobudlo platnosť alebo účinnosť, pretože nikde nevysvetlil mechanizmus jeho kreovania a nikde nepopísal na základe čoho tento dokument vznikol, t. j. z rozhodnutia nie je možné zistiť ako tento dokument mohol nadobudnúť platnosť alebo účinnosť, čím sa stalo rozhodnutie nepreskúmateľným a nezrozumiteľným.

Ako úplne zmätočné v tomto kontexte vyznie odôvodnenie uvedené v bode 55 rozsudku, kde odvolací súd vyslovene uviedol, že Usmernenie RO č. N3/2007 nie je všeobecne záväzným právnym predpisom, a napriek tomu uvádza, že usmernenie je platné a účinné, v tomto kontexte je nutné si položiť otázku:

3.7. Ako môže nadobudnúť platnosť a účinnosť Usmernenie RO č. N3/2007, ktoré nie je všeobecne záväzným právnym predpisom?

Odpoveď je iba jediná a to, že s takýmto dokumentom musí vyslovene súhlasiť žalobca, čo žalobca neurobil. K tomuto si stačí pozrieť ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch a o prijatí návrhu. V našom prípade neboli naplnené podmienky pre prijatie a riadenie sa dokumentom, ktorého obsah nebol žalobcovi vopred známy.

Napriek vysloveným ustanoveniam Občianskeho zákonníka odvolací súd v bode 57 rozsudku uviedol, že usmernenie nie je dokonca ani „dvojstranným právnym úkonom“, čiže odvolací súd zrejme tento dokument považuje za osobitný ústavný zákon, ktorý stojí mimo právneho rámca Slovenskej republiky (zrejme ide o nejakú medzinárodnú zmluvu o ochrane základných práv a slobôd) a napriek tomu je záväzný pre žalobcu a rovnako tak pre súd. Takýto výklad považujeme za hrubý zásah súdu do základných práv žalobcu na spravodlivé súdne konanie a do vlastníckeho práva.

Odvolací súd dokonca zašiel až tak ďaleko, že uviedol bez akéhokoľvek právneho rámca, že: „Žalovaný ho (t. j. usmernenie) vydával v súvislosti s procesom kontroly výdavkov projektu, a preto akékoľvek podmienenie jeho účinnosti súhlasom žalobcu ako prijímateľa NFP by nepochybne zhoršilo, resp. zneistilo efektívnosť kontroly celého procesu.“

Odvolací súd bez akéhokoľvek právneho rámca uviedol, že údajne žalovaný mohol v súvislosti s akousi nešpecifikovanou kontrolou vydávať nejaké dokumenty, ktoré boli záväzné pre žalobcu. Takýto argument nedáva žiadny zmysel, pretože by to znamenalo, že usmernenie (jeho aktualizácia) bola vydaná až v procese kontroly, hoci kontrola bola vykonaná až potom ako výdavky vznikli. Uvedený argument je nezrozumiteľný a ústavne neudržateľný.

Žalobca nedal žalovanému žiadne zmluvné oprávnenie na vydávanie akýchkoľvek aktualizácií usmernenia a vydávanie usmernení nie je nikde upravené, t. j. žalovaný nemohol so žiadnymi právnymi účinkami vydať usmernenie (vnútorný akt žalovaného) voči tretím osobám (teda ani voči žalobcovi). Takúto interpretáciu považujeme za neudržateľnú v priamom rozpore so základnými princípmi právneho štátu.

Rovnako nám nie je zrejmé, ako súd dospel k záveru, že zmluva má „verejnoprávny charakter“ a prečo práve v tomto prípade „vstupovala do popredia sprísnená kontrola nakladania so štátnymi finančnými prostriedkami“. Chce snáď odvolací súd tvrdiť, že existuje bežná kontrola a potom sprísnená kontrola a prípadne nejaká zvýšená kontrola? A aký je vlastne medzi nimi rozdiel?

Pokiaľ odvolací súd chce argumentovať tým, že určité usmernenie bolo platné v určitom čase, tak je povinný vysvetliť ako dospel k záveru, že práve napr. Usmernenia RO č. N3/2007 v aktualizácii č. 16 bolo platné a účinné v určitom čase. Zo žiadnych dôkazov (a to ani z opakovaného dokazovania) nevyplýva, že by usmernenie bolo aktualizované v súlade so zmluvou a na základe zmluvne dohodnutého rámca a že by nadobudlo platnosť alebo účinnosť (veď predsa nejde o všeobecne záväzný právny predpis - bod 55 rozsudku).

V zmysle uvedené teda nedáva žiadny zmysel odvolanie sa v bode 54 rozsudku na bod 5.3 alebo bod 5.32 zmluvy, pretože ako sme uviedli, tak aktualizované/zmenené usmernenie voči žalobcovi nemohlo nadobudnúť ani platnosť a ani účinnosť. Žalovaný nemôže sám vyhlásiť platnosť dokumentu, pretože platnosť je vlastnosť dokumentu, ktorú môže posúdiť iba súd. Odvolací súd však platnosť Usmernenia RO č. N3/2007 nijako neposúdil, t. j. nemôže tvrdiť, že aktualizované usmernenie je platné. Odvolací súd platnosť posúdiť ani nemohol, pretože tento dokument, ako ho sám odvolací súd v bode 55 a v bode 57 označil, nie je právnou normou a nie je ani výsledkom zmluvného vzťahu. Ide o interný dokument, ktorý nemohol nadobudnúť platnosť voči tretím osobám (ani žalobcovi). Z tohto hľadiska sú úvahy odvolacieho súdu nepochopiteľné, zmätočné a arbitrárne.

Pokiaľ ide o účinnosť, tak ani táto nebola posudzovaná a skúmaná. Odvolací súd jednoducho povedal, že Usmernenie RO č. N3/2007, ktoré nebolo súčasťou zmluvného vzťahu je bez ďalšieho účinné voči žalobcovi, čo je tiež prejav svojvôle pri rozhodovaní. Účinnosť nadväzuje na platnosť, a teda ak usmernenie nenadobudlo voči žalobcovi platnosť, tak nemohlo nadobudnúť ani účinnosť.

3.8. Nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozsudku - bod 58 rozsudku:

Odvolací súd navyše v súvislosti s uvedením dôvodu pre zavedenie limitov uviedol „Primárne išlo o reakciu na nedostatky zistené systémovým auditom s cieľom získania uistenia o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia pre programové obdobie 2007 - 2013 podľa článku 62 ods. 1 písm. a) Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ako aj na tie nedostatky, identifikované auditom Európskej komisie v dňoch 23. až 27. 11. 2009 a 14. až 18. 12. 2009 a z neho vyplývajúcej úlohy č. A.2.2. z Akčného plánu opatrení (zo dňa 05. 02. 2010);“.

Ani z uvedeného znenia nevyplýva žiadny legitímny dôvod pre aplikovanie usmernenia RO č. N3/2007, ktoré nebolo kreované na základe zákonného alebo zmluvného rámca. Ide výlučne o pohnútku pre vytvorenie dokumentu, avšak nejde o zákonný rámec pre vydanie takéhoto dokumentu a už vôbec týmto nie je zdôvodnené, prečo práve žalobca by mal byť takýmto dokumentom viazaný.

3.9. Nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozsudku - bod 56 rozsudku aot sui generis, Uznesenie NS SR sp. zn. 2Obdo/28/2021:

Dávame do pozornosti, že ani uznesenie NS SR sp. zn. 2Obdo/28/2021 nedáva relevantnú odpoveď na to ako je kreovaná legitimita aktualizácií Usmernenia RO č. N3/2007, pretože NS SR odvíja legitimitu od preambuly tohto usmernenia (v bode 105 uznesenie NS SR sp. zn. 2Obdo/28/2021 sa odvoláva na rozhodnutie KS), čo je v rozpore s logikou veci, pretože žiadny dokument nemôže odvíjať svoju legitimitu od vlastného znenia, svoju legitimitu môže odvíjať iba od iného zákona (Ústavy SR) alebo od dohody, ktorá je urobená v zmysle zákona (jedinou výnimkou z pochopiteľných dôvodov je zákon o tvorbe právnych predpisov a Zbierke zákonov SR - zákon č. 400/2015 Z. z. a ním nahradený zákon č. 1/1993 Zb.).

Navyše uvedené rozhodnutie reaguje na neunesenie dôkazného bremena, čo je v našom prípade

vylúčené, žalobca riadne preukázal všetky výdavky, odvolací súd iba v rozpore so základnými princípmi logiky a právneho štátu povýšil akýsi dokument (Usmernenie RO č. N3/2007) na všeobecne záväzný predpis „sui generis“, ktorý ani nemusí skúmať a vysvetliť ako tento dokument vznikol.

Odvolací súd sa odmietol zaoberať tým, ako tento dokument vznikol a či tento dokument vznikol v súlade so znením zmluvy o NFP. Ak by sa touto skutočnosťou zaoberal, tak by nepochybne zistil, že tento dokument vznikol mimo zmluvného rámca a nie je možné ho na zmluvný vzťah aplikovať.

3.10. Nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozsudku - bod 63 rozsudku:

Odvolací súd iba slepo nasledoval iné rozhodnutia, pričom uviedol, že v tomto prípade boli údaje rovnaké okolnosti ako v iných prípadoch a preto údajne prevažuje princíp právnej istoty nadriadený riadnemu posúdeniu veci, čo možno hodnotiť iba ako odmietnutie spravodlivosti.

Takýto záver považujeme za arbitrárny a v rozpore so základnými právami žalobcu na spravodlivé súdne konanie. Ako sme uviedli v našich vyjadreniach, tak tento prípad bol odlišný vo viacerých okolnostiach a navyše sme relevantne poukázali na to, že nikto doposiaľ nedal žiadnu odpoveď na to, ako je kreované usmernenie RO č. N3/2007 a prečo ho vôbec súdy berú do úvahy, ak nevzniklo na základe zákonného rámca alebo zmluvného rámca.

3.11. Legitimita aktualizácie Usmernenia RO č. N3/2007, dovolacie dôvody podľa § 420 f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP:

Odvolací súd teda nezodpovedal základnú otázku a to, na základe akého právneho rámca získava usmernenie RO č. N3/2007 svoju legitimitu na to, aby mohlo vôbec existovať nezávisle od zmluvy alebo zákona.

Odvolací súd podsúva úvahu, že Usmernenie RO č. N3/2007 je záväzné z dôvodu, že na neho odkazuje Zmluva o NFP v bode 5.32, avšak nedokáže zdôvodniť existenciu takéhoto usmernenia, t. j. právny dôvod kreovania takéhoto usmernenia.

Ak súd nedokáže zdôvodniť vznik alebo zmenu Usmernenia RO č. N3/2007 počas zmluvného vzťahu (po podpise Zmluvy o NFP), tak tu chýba reálny základ pre aplikovanie takéhoto usmernenia. Ak tu chýba právny rámec pre existenciu takéhoto usmernenia, tak tu neexistuje právny rámec na jeho aplikáciu a teda celé rozhodnutie odvolacieho súdu je z tohto pohľadu postavené na fiktívnom dokumente, ktorý bol vytvorený bez akéhokoľvek oprávnenia.

Pokiaľ dovolací súd nedokáže identifikovať právny rámec pre zmenu Usmernenia RO č. N3/2007 v aktualizácii č. 3, tak sa nemôžeme stotožniť so závermi odvolacieho súdu. Na to, aby bolo rozhodnutie dovolacieho súdu v tomto smere preskúmateľné, tak je nutné, aby dovolací súd, ak sa stotožní s argumentáciou odvolacieho súdu presne identifikoval § konkrétneho zákona, ktorý umožňuje zmeniť existujúce usmernenie v čase podpisu Zmluvy o NFP alebo konkrétne zmluvné oprávnenie, ktoré definuje akým spôsobom sa môže zmeniť usmernenie a za akých okolností sa takéto usmernenie môže zmeniť.

Usmernenie je iba interným dokumentom, ktorý bol vytvorený bez právneho rámca a teda nie je možné ho meniť počas zmluvného vzťahu bez súhlasu druhej zmluvnej strany.

Usmernenie je možné prirovnať výlučne k všeobecným obchodným podmienkam, avšak tie je možné meniť iba v prípade opakujúceho sa plnenia a to na plnenie, ktoré bude dodané v budúcnosti po zmene týchto obchodných podmienok. V našom prípade išlo o jednorazové plnenie a teda nie je možné v takomto prípade meniť obchodné podmienky, pretože by prišlo k zásahu do vopred dohodnutých záväzkov.

Základným problémom rozsudku odvolacieho súdu ako aj všetkých rozsudkov, na ktoré sa odvolací súd odvoláva, je teda to, že žiadny súd nedokázal vysvetliť, na základe akého právneho rámca, či už zákonného alebo zmluvného bolo Usmernenie RO č. N3/2007 vydávané alebo aktualizované.

Zmluva o NFP môže odkazovať na nejaký dokument, ale takýto dokument musí byť vytvorený na základe zákona alebo zmluvnej dohody, inak ide o svojvoľné konanie zmluvnej strany. Ak by Najvyšší súd SR pripustil takýto výklad zákona, tak môžeme zrušiť celé záväzkové právo, pretože od takéhoto momentu, kedy Najvyšší súd SR podporí výklad odvolacieho súdu, môže ktokoľvek do obchodnej zmluvy vložiť obdobné ustanovenie uvedené v bode 5.32 Zmluvy o NFP a následne na základe takéhoto bodu zmluvy si môže jedna zmluvná strana vydať interný dokument, ktorý môže obsahovať aj novú cenu a ktorý bude záväzný pre druhú zmluvnú stranu bez toho, aby to vopred odsúhlasila.

Odvolací súd síce uvádza, že žalobca postupoval v súlade s Usmernením RO č. N3/2007, ktoré bolo vydané neskôr ako bola podpísaná Zmluva o NFP, avšak nedokáže vysvetliť na základe akého

zákonného ustanovenia alebo zmluvného dojednanja mohol žalobca vydať usmernenie, ktorého obsah nebolo možné vopred predvídať, najmä nebolo možné predvídať, akým spôsobom môže žalobca zmeniť počas zmluvného vzťahu výšku „oprávnených výdavkov“, ktorých výšku riadne schválil a stanovil pri podpise Zmluvy o NFP v rámci rozpočtu uvedeného v prílohe tejto zmluvy.

Odvolačný súd opiera legitímnosť žalovaného na nevyplatenie finančných prostriedkov na to, že žalovaný si vydal bez akéhokoľvek právneho rámca Usmernenie RO č. N3/2007 a stanovil v nich prostredníctvom „bulharskej konštanty“ nejaké limity. Táto úvaha odvolacieho súdu priamo naráža na princíp zákonnosti, pretože súd aplikuje na obchodnoprávny vzťah dokument, ktorého legitímnosť nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu alebo zmluvného dojednanja. Táto úvaha rovnako naráža na princíp právnej istoty, pretože umožňuje meniť podmienky zmluvného vzťahu počas zmluvného vzťahu bez vopred známych pravidiel. Táto úvaha rovnako naráža na princíp zákazu retroaktivity, pretože odvolací súd takto umožnil štátnemu orgánu (a každému kto bude v postavení objednávateľa) bez právneho rámca zmeniť výšku oprávnených výdavkov späť bez akéhokoľvek dôvodu.

Zmluva o NFP v bode 5.32 iba odkazuje na „Usmernenia RO č. N3/2007 k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2007-2013 v zmysle neskorších aktualizácií“, avšak na žiadnom mieste nedefinuje obsah tohto usmernenia alebo rozsah v akom toto usmernenie môže byť zmenené.

Navyše ceny jednotlivých školení (aktivít) boli výsledkom verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní, čiže žalovaný by musel najskôr preukázať, že verejné obstarávanie bolo vykonané v rozpore so zákonom a až potom by mohol tvrdiť, že niektoré výdavky sú neoprávnené. Toto sa však nestalo, a teda tu neexistuje zmeniť cenu školení cez interný dokument žalovaného - usmernenie.

Ak teda tu neexistuje právny rámec pre zmenu Usmernenia RO č. N3/2007 v aktualizácii č. 3, tak žalovaný nemohol uplatniť žiadne limity a teda nemôže tvrdiť, že záloha nie je zúčtovaná. Rovnako tak odvolací súd nemôže v takom prípade tvrdiť, že žalovaný uplatnil limity v súlade so Zmluvou o NFP.

3.12. Dovolacie dôvody podľa § 420 f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP trovy konania:

Odvolačný súd k trovám konania zaujal formalistický prístup, pričom ani náznakom sa nevysporiadal s faktom, že štát nemusí platiť súdne poplatky a má neobmedzené zdroje, čo vnáša do konania značnú nerovnováhu do súdneho konania v prospech žalovaného a túto nerovnováhu mal súd kompenzovať práve rozhodnutím o trovách konania.

V tomto prípade je teda úplne legitímne, aby súd náhradu trov súdneho konania nepriznal, pretože ide o výnimočnú situáciu. V tejto súvislosti je nutné aplikovať aj nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 78/03-29 zo dňa 09. 09. 2004 a nález Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 84/2014-31 zo dňa 23. 05. 2014, na ktoré žalobca upozornil už skôr a ktoré vyslovene uvádzajú, že štátne orgány nemajú nárok na náhradu trov súdneho konania, pretože náklady na právne služby sú nehospodárne (tým nie je dotknuté právo na zastúpenie advokátom, štátu iba nevzniká nárok na náhradu trov súdneho konania).

Žiadame žalobe vyhovieť v celom rozsahu s ohľadom na skutočnosť, že žalovaný si svojvoľne stanovil výšku takzvaných „oprávnených výdavkov“, čím nesprávne vyhodnotil nevyplatenie finančných prostriedkov.

Odvolačný súd vôbec neposúdi kľúčové otázky v rámci posudzovanej veci, čím sa jeho rozhodnutie stalo arbitrárnym, pretože neobsahuje žiadne právne posúdenie Usmernenia RO č. N3/2007 a teda súd nedokázal právne odôvodniť, prečo zamietol žalobu.

Žalobca je presvedčený, že ak by vec bola právne posúdená, čo je základným predpokladom zákonného rozhodnutia, tak žalobe by bolo v plnom rozsahu vyhovieť tak ako to urobil súd prvej inštancie. Žalobca žiada rozhodnutie zmeniť a žalobe vyhovieť, v prípade, že nepríde k zmene, tak navrhujeme rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, pričom žiadame, aby základné otázky posúdil dovolací súd a to s ohľadom na množstvo judikatúry, ktorú do spisu doručil žalovaný, na ktorú sa odvoláva odvolací súd a ktorá rovnako neobsahuje žiadne právne posúdenie veci, a tiež na dĺžku prebiehajúceho súdneho konania. Takéto právne posúdenie žiadame aj s ohľadom na právnu istotu, aby bolo zrejmé, ako vec dovolací súd právne posúdi ešte predtým, ako príde k podaniu prípadného ďalšieho dovolania.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť alternatívne zamietnuť z dôvodu, že nie je dôvodné a zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427

ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Posudzujúc dovolanie podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) má dovolací súd za to, že dovolateľ namieta aj existenciu vady zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov [porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03]. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10. Dovolateľ namieta, že odvolací súd závažným spôsobom konal v rozpore s ustanovením § 384 ods. 1 CSP a 385 ods. 1 CSP, keď neuviedol z akého dôvodu má za to, že súd prvej inštancie mal dospieť k nesprávnym skutkovým záverom a z akého dôvodu je nutné vykonať opakované dokazovanie. Navyše odmietol uviesť predbežné právne posúdenie veci podľa § 181 CSP, hoci ho na to žalobca vyslovene vyzval, pričom podľa procesných ustanovení sa na odvolacie konanie majú primerane použiť ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie. 11. Podľa § 384 ods. 1 až 4 CSP ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonal súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366. Aj bez návrhu môže odvolací súd vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky.

Podľa § 385 ods. 1, 2 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Ak odvolací súd nariadi pojednávanie, na jeho začiatku podá predseda alebo poverený člen senátu správu o doterajšom priebehu konania. Potom sa vyjadria strany a iné subjekty konania a prednesú svoje návrhy.

Podľa § 181 ods. 2 CSP po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

11.1. Odvolací súd, ak po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie dôjde k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom zopakuje. Táto povinnosť odvolacieho súdu vyplýva z princípu priamosti, ktoré v tomto prípade znamená, že odvolací súd nemôže dôkazy vykonané súdom prvej inštancie sám len prehodnotiť. O nové hodnotenie dôkazov ide tam, kde odvolací súd má iný názor na spoľahlivosť dôkazného prostriedku. Ak by sa odvolací súd odchyľil od skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa bez toho, aby rešpektoval povinnosť opakovania alebo doplnenia dokazovania, zasiahol by do ústavne zaručeného práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy SR, do obsahu ktorého patrí aj to, že odvolací súd sa môže odchyliť od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom len po doplnení alebo opakovaní dokazovania, ktorého výsledky opravnému súdu umožnia vlastné, prípadne aj odlišné hodnotenie dôkazov.

11.2. Podmienky na rozhodnutie odvolacieho súdu bez pojednávania nie sú splnené, akonáhle by mal odvolací súd vstúpiť do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené. Preto, ak bude potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, môže tak odvolací súd urobiť len na pojednávaní (§ 188 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1). Ak odvolací súd nariadi pojednávanie, je povinný naň predvolať všetky subjekty z prvoinštančného konania, ktorých sa odvolanie dotýka v dôsledku suspenzívneho účinku odvolania, nemusia to teda byť všetky strany sporu na súde prvej inštancie. Ustanovenie o predvolaní tak, aby bola zachovaná minimálne 5-dňová lehota platí aj pre odvolacie konanie (§ 378 ods. 1 v spojení s § 178 ods. 2). Aj pre odvolacie konanie platí, že ak má strana zástupcu na celé konanie, odvolací súd predvolá na odvolacie pojednávanie len zástupcu a stranu predvolá iba vtedy, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch (§ 378 ods. 1 v spojení s § 178 ods. 1). Účasť na odvolacom pojednávaní je právom strany, nie jej povinnosťou. Po zistení prítomnosti na pojednávaní (§ 378 ods. 1 v spojení s § 180) a po otvorení odvolacieho pojednávania podá predseda senátu alebo poverený člen senátu na jeho začiatku správu o doterajšom priebehu konania, t. j. stručne oboznámi prítomných s priebehom konania na súde prvej inštancie, s podstatným obsahom jeho rozhodnutia, s podstatným obsahom odvolania, prípadne s vyjadrením sa odvolateľovej protistrany k odvolaniu, ak je potrebné aj s replikou a duplikou (pozri k tomu § 374). Potom dá stranám možnosť, aby sa vyjadrili a prípadne aj predniesli svoje návrhy. Možnosť vyjadriť sa a predniesť svoje návrhy majú v odvolacom konaní aj iné subjekty konania (napríklad intervenient, prokurátor, Európska komisia, Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, či osobitné subjekty uvedené v § 95). Ďalej postupuje odvolací súd v konaní primerane podľa ustanovení upravujúcich konanie na súde prvej inštancie, pokiaľ zákon neustanovuje niečo iné (§ 378 ods. 1). Výnimky pre odvolacie konanie zakotvuje § 378 ods. 2, podľa ktorého sa na odvolacie konanie nepoužije ustanovenie o pristúpení subjektov (§ 79). Naproti tomu zmenu subjektov v dôsledku singulárnej sukcesie je prípustná aj v odvolacom konaní (§ 80). Celý ďalší priebeh konania o odvolaní sleduje jediný cieľ - preskúmať zákonnosť a vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Preskúmacie oprávnenie odvolacieho súdu je ohraničené medzami, v ktorých sa odvolateľ domáha preskúmania rozhodnutia okrem prípadov, keď odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania [§ 379 písm. a), b) a c)] a v prípade, že posudzuje vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2). Predtým ako odvolací súd vyhlási rozhodnutie majú strany, prípadne aj iné subjekty konania právo pred skončením odvolacieho pojednávania na záverečné reči, t. j. na výzvu odvolacieho súdu zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu aj k právnej stránke veci (§ 182 veta prvá v spojení s § 378 ods. 1). Ak odvolací súd vykonával dokazovanie a už nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, vyhlási uznesením dokazovanie za skončené (§ 182 veta druhá v spojení s § 378 ods. 1) a následne po verejnej porade senátu (§ 47 ods. 1) vyhlási rozhodnutie.

11.3. Zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 30. 03. 2023 dovolací súd zistil, že odvolací súd na predmetnom pojednávaní umožnil stranám, aby sa vyjadrili a predniesli svoje návrhy, keď to tak aj učinili. Predsedníčka senátu konštatovala, čo je v konaní spornou otázkou, teda oprávnenosť výdavkov žalobcu, ktoré si uplatnil v rámci žiadosti o platbu zo dňa 26. 05. 2014 u žalovaného a tento ju uznal len čiastočne. Odvolací súd pristúpil potom k vykonaniu listinných dôkazov,

na otázku súdu, či stranám boli doručené označené listinné dôkazy, sú s nimi oboznámené a listiny alebo jej obsah nespochybňujú, účastníci zhodne uviedli, že im tieto boli doručené a ich obsah nespochybňujú. Vzhľadom na vyjadrenie sporových strán, že vyššie označené listinné dôkazy sú známe, boli doručené a zistili, respektíve ich obsah nespochybňujú, súd vyššie označené listinné dôkazy neoboznamoval čítaním alebo oznámením obsahu. K predmetnému vykonaniu účastníci nemali žiadne pripomienky. Predsedníčka senátu na žiadosť zástupcu žalobcu uviedla, že odvolací súd nie je povinný uvádzať predbežné právne posúdenie veci. Následne bolo vydané uznesenie, ktorým odvolací súd vyhlásil dokazovanie za skončené.

11.4. Zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom je zrejmé, že odvolací súd postupoval v súlade s ust. § 384 a 385 CSP, keď z postupu odvolacieho súdu ako aj dôvodov uvedených v jeho rozhodnutí je zrejmé, prečo nariadil odvolacie pojednávanie, z akého dôvodu bolo nutné vykonať opakované dokazovanie, keď žiadny právny predpis mu neukladá ako sa mylne domnieva dovolateľ uviesť predbežné právne posúdenie podľa § 181 CSP, toto je povinnosťou iba prvoinštančného súdu, ktoré je sudca povinný stranám a ich zástupcom oznámiť na prvom pojednávaní, to neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

11.5. Dovolací súd uvádza, že nezistil žiadnu takzvanú vadu zmätočnosti (závažné procesné pochybenia odvolacieho súdu), spočívajúce v tom, že by odvolací súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval mu patriace procesné právo v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP alebo práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy SR.

12. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premis dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

13. Je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštalácie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

14. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštalácie zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol. Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS

4/94, II. ÚS 3/97, IV ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok.

15. Pokiaľ ide o námietku dovolateľa ohľadne nezrozumiteľnosti odôvodnenia rozsudku bod 52, že odvolací súd vychádzal z bližšie nešpecifikovaných ustanovení zmluvy; odvolací súd odkazuje na aktualizáciu usmernenia platnú a účinnú v čase, v ktorom prebieha kontrola jednotlivých výdavkov; odvolací súd bez vysvetlenia uvádza, že aktualizácia Usmernenia RO č. N3/2007 sa stala súčasťou zmluvy, hoci neuvádza ako sa toto usmernenie kreuje a ako zmluva upravuje spôsob zmeny obsahu tohto dokumentu; odvolací súd vôbec nehodnotil, či aktualizácie Usmernenia RO č. N3/2007 boli vydané v súlade so zmluvou a či zmena obsahu usmernenia je v súlade so znením zmluvy, dovolací súd uvádza:

15.1. Odvolací súd v bode 52 svojho rozhodnutia uviedol, že „vychádzajúc z ustanovení Zmluvy o NFP a dokumentov, na ktoré táto odkazuje, má odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie za to, že postup žalovaného podľa Usmernenia RO č. N3/2007, v znení aktualizácie č. 16, bol správny. Poukazuje na bod 5.32, článku 5 Zmluvy o NFP, v zmysle ktorého žalobcovi nevznikol automatický nárok na uhradenie výdavkov projektu, keď musel preukázať ich oprávnenosť v zmysle Usmernenia RO č. N3/2007, v znení neskorších aktualizácií; rovnakú povinnosť pritom stanovila i Príručka pre prijímateľa (str. 15), odkazujúc na povinnosť preukázať nevyhnutnosť, hospodárnosť, efektívnosť, ako aj realnosť a oprávnenosť výdavku v súlade s ustanoveniami Usmernenia RO č. N3/2007, v znení neskorších aktualizácií. Použité slovné spojenie „v zmysle neskorších aktualizácií“ je pritom potrebné vykladať ako aktualizáciu usmernenia, platnú a účinnú v čase, v ktorom prebieha kontrola jednotlivých výdavkov na základe žiadosti o platbu. Ak by zmluvné strany chceli (mienili), aby sa použila len aktualizácia Usmernenia RO č. N3/2007, platná a účinná v čase vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, príp. v čase uzatvorenia Zmluvy o NFP alebo i iná, dohodli by si priamo v zmluve konkrétne číslo aktualizácie, bez použitého slovného spojenia „v zmysle neskorších aktualizácií“. Uvedené podporuje i bod 5.3, článku 5 Zmluvy o NFP, v zmysle ktorého si strany dohodli, že v prípade každej zmeny právnej úpravy a dokumentov, na ktoré zmluva odkazuje (odkazuje i na Usmernenie RO č. N3/2007) platí, že právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti zmeny sa spravujú ich účinným znením, vznik právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti zmeny sa posudzujú podľa doterajšieho znenia, ak nebude ustanovené inak. Obsah Zmluvy o NFP, s ohľadom i na jednoznačnosť bodu 5.3, článku 5, nedáva priestor pre aplikáciu výkladových pravidiel prejavu vôle podľa § 266, vrátane § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka, na ktorý poukazoval v priebehu konania žalobca. Toto zmluvné dojednanie stanovuje na základe zmluvnej vôle strán základ k tomu, aby sa súčasťou zmluvy o NFP stali i aktualizácie Usmernenia RO č. N3/2007. Pokiaľ sa mal totiž naplniť účel predmetnej zmluvy, spočívajúci okrem iného i v dodržiavaní požiadavky hospodárneho a efektívneho vynakladania prostriedkov príspevku v danom čase, bolo žiaduce, aby oprávnenosť výdavkov, ktoré žalobca pokryl NFP, preukazoval podľa aktuálnej zmluvnej úpravy. Prítom nemôže ísť o jednostrannú zmenu obsahu Zmluvy o NFP, vykonanú len na základe prejavenej vôle jednej zmluvnej strany, konkrétne žalovaného, ako argumentoval žalobca; požiadavka preukazovania oprávnenosti výdavkov vynaložených na projekt v konkrétnom čase vždy podľa aktuálneho Usmernenia RO č. N3/2007, bola totiž založená dohodou zmluvných strán. Vo svetle týchto záverov odvolací súd hodnotil ako dôvodnú argumentáciu žalovaného, v rámci ktorej poukazoval na to, že výdavky žalobcu v žiadosti o platbu krátil práve s ohľadom na aktuálne znenie Usmernenia RO č. N3/2007, uplatniac pritom limity stanovené v prílohe č. 3, aktualizácie usmernenia č. 10 (s ohľadom na článok 17, ods. 2 aktualizácie usmernenia č. 16, ako aj na článok 16 ods. 4 a ods. 5 aktualizácie usmernenia č. 10). Predmetné usmernenie pritom vydal žalovaný, vychádzajúc z článku 11 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006, článku 34 a 56 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, článku 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006, zo Systému riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013, aktualizácie Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, Metodického pokynu CKO (v znení aktualizácie), ako aj legislatívnych zmien v oblasti účtovníctva a dane z príjmov vykonaných v roku 2009. Pokiaľ išlo o aktualizácie usmernenia č. 7, č. 8 a č. 9, tieto vychádzali z potreby zosúladenia riadiacej dokumentácie a procesov vyplývajúcich z Akčného plánu opatrení prijatých za účelom odstránenia nedostatkov identifikovaných systémovým auditom pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia

uskutočnenom v dňoch 23. až 27. 11. 2009 a 14. až 18. 12. 2009; aktualizácia č. 10 usmernenia doplnila nové skupiny oprávnených výdavkov a spresnením reflektovala na vznikajúce nejasnosti. Hodno pritom podotknúť, že predmetné usmernenie už v aktualizácii č. 8 (účinnnej od 04. 03. 2011) zaradilo medzi podmienky posudzovania oprávnenosti výdavkov uvedené v článku 3, bod 2, okrem iného i kritérium primeranosti, t. j. aby výdavok zodpovedal obvyklým cenám v danom mieste a v danom čase (písm. f)), pričom pod pojmom „v danom čase“ sa rozumel aktuálny časový aspekt overovania uplatňovaných výdavkov, ako aj kritérium, aby výdavok neprekročil limit stanovený RO, ak bol tento určený v riadiacej dokumentácii (písm. r)), ktorou sa rozumeli všetky dokumenty vydávané RO (príloha č. 3). Podľa prílohy č. 3 Usmernenia RO č. N3/2007, v znení aktualizácie č. 10, bola za vzdelávaciu aktivitu a/ cudzie jazyky, odborné vzdelávanie, stanovená sadzba á 4,70 eura s DPH za osobohodinu, b/ IKT (výpočtová technika), všeobecné (základné zručnosti) stanovená sadzba á 5,40 eura s DPH za osobohodinu a za c/odborné robotnícke profesie sadzba á 6 eur za osobohodinu. Žalobca sa mohol včasným konaním vyhnúť aplikácii limitov určených prílohou č. 3 označeného usmernenia, pokiaľ by uplatnil/zúčtoval výdavky za uskutočnené odborné aktivity v oblasti vzdelávania v žiadosti o platbu predloženú poskytovateľovi najneskôr do 31. 12. 2011, na čo bol napokon i upozornený (viď upozornenie SIA pre prijímateľov zo dňa 15. 08. 2011); tým, že nepostupoval v intenciách upozornenia (ani usmernenia tvoriaceho súčasť Zmluvy o NFP) sa sám vystavil riziku, že výdavky, ktoré si neuplatnil žiadosťou o platbu do stanoveného termínu, sa následne preskúmavali rovnako ako výdavky vzniknuté po rozhodujúcom termíne z hľadiska ich primeranosti podľa prílohy č. 3“.

15.2. Dovolací súd má za to, že odvolací súd sa náležite vyporiadal s námietkami dovolateľa, ktoré uvádza dovolateľ k dôvodom rozhodnutia v bode 52 rozsudku odvolacieho súdu. Neobstojí teda námietka dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto bode je absolútne nezrozumiteľné a nepresvedčivé.

16. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku o nezrozumiteľnosti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v bode 53, že pokiaľ odvolací súd tvrdí, že žalovaný mohol meniť limity, tak je povinný uviesť, akým konkrétnym spôsobom tak mohol urobiť a či v tomto konkrétnom spôsobe žalovaný postupoval v súlade so zákonom alebo zmluvou, inak je rozhodnutie odvolacieho súdu absolútne nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza:

16.1. V bode 53 svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že „Pokiaľ konajúci súd, na podporu správnosti žalobcovej argumentácie o tom, že pri posudzovaní oprávnenosti jednotlivých výdavkov projektu treba vychádzať z Usmernenia RO č. N3/2007, účinného v čase vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, dôvodil bodom 1.1.2.6 Programového manuálu, ako uviedol odvolací súd už vyššie, na predmetný dokument Zmluva o NFP vo svojich ustanoveniach neodkazovala. I keby sa ustanovenia Programového manuálu stali súčasťou zmluvného vzťahu procesných strán, je nutné vychádzať z celého znenia odkazovaného bodu 1.1.2.6 tohto manuálu a prihliadať i na to, že pre zohľadnenie špecifik dosiahnutia cieľov výzvy, resp. konkrétneho národného/pilotného projektu, mohol RO/SORO oprávnenosť výdavkov upraviť, napr. obmedziť, stanoviť limity výdavkov, bližšie tieto špecifikovať; uvedené ustanovenie potom umožnilo riadiacemu orgánu oprávnenosť výdavkov projektu obmedziť, dokonca stanoviť i limity, a to i v priebehu zmluvného vzťahu. Preto úvaha konajúceho súdu, na ktorej napokon založil svoje rozhodnutie o potrebe aplikácie Usmernenia RO č. N3/2007, v znení účinnom v čase vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, odkazom na Programový manuál, nebola správna.“

16.2. Dovolací súd má za to, že odvolací súd sa náležite vyporiadal s predmetnou námietkou dovolateľa a ani v tomto prípade neobstojí námietka dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v tejto časti absolútne nepreskúmateľné.

17. Pokiaľ sa týka ďalšieho dovolacieho dôvodu dovolateľa o nezrozumiteľnosti odôvodnenia rozsudku v bodoch 54, 55 a 57, že odvolací súd nemôže tvrdiť, že usmernenie RO č. N3/2007 nadobudlo platnosť alebo účinnosť, pretože nikdy nevysvetlil mechanizmus jeho kreovania a nikde nepopísal na základe čoho tento dokument vznikol, že zo žiadnych dôkazov nevyplýva, že by usmernenie bolo aktualizované v súlade so zmluvou a na základe zmluvne dohodnutého rámca a že by nadobudlo platnosť alebo účinnosť, dovolací súd uvádza:

17.1. Odvolací súd v bodoch 54, 55, a 57 uviedol:

54. Pre zmluvné strany bolo záväzné ustanovenie bodu 5.3, ako aj bodu 5.32, článku 5 Zmluvy o NFP, a teda boli viazané aj neskoršími aktualizáciami Usmernenia RO č. N3/2007. Navyiac, ako správne podotkol i samotný žalovaný, súd prvej inštancie odkazoval na aktualizáciu usmernenia, ktorá už v čase uzatvorenia Zmluvy o NFP bola nahradená inou aktualizáciou, a teda nebola platná a účinná v čase uzatvorenia zmluvy, ktorou sa založil záväzkový vzťah strán sporu.

55. Pokiaľ konajúci súd odôvodňoval správnosť prijatých záverov odkazom na zásadu zákazu retroaktivity, hodno uviesť, že retroaktivita je vlastnosť právnej normy, a teda zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu; je viazaná vždy na právnu normu, za ktorú treba považovať normu tvoriacu súčasť právneho poriadku, ktorá svojim adresátom spôsobuje vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Zákaz retroaktivity sa potom nemôže uplatniť na zmluvné dojednania medzi stranami sporu založené Zmluvou o NFP a jej dokumentami (vrátane Usmernenia RO č. N3/2007), ktoré nemožno považovať za právne normy, ani všeobecne záväzné právne predpisy. V nadväznosti na to nebol opodstatnený ani poukaz konajúceho súdu na závery vyplývajúce zo Správy z vládneho auditu, ktoré ustanovili svoje odporúčanie (nie príkaz) neaplikovať limity oprávnenosti výdavkov stanovené aktualizáciami č. 8, č. 9 a č. 10 Usmernenia RO č. N3/2007, práve na uplatňovaní zákazu retroaktivity.

57. Pokiaľ žalobca namietal potrebu schválenia tej-ktorej aktualizácie Usmernenia RO č. N3/2007 oboma zmluvnými stranami, odvolací súd udáva, že uvedený dokument nie je dvojstranným právnym úkonom, vydáva sa za stanoveným účelom, v danom prípade s cieľom aktualizácie cien, resp. výdavkov projektu. Žalovaný ho vydával v súvislosti s procesom kontroly výdavkov projektu, a preto akékoľvek podmienenie jeho účinnosti súhlasom žalobcu ako prijímateľa NFP by nepochybne zhoršilo, resp. zneistilo efektívnosť kontroly celého procesu. V tejto súvislosti hodno prihliadať i na už vyššie deklarovaný verejnoprávny charakter zmluvného vzťahu strán sporu (ktorého sa usmernenie stalo súčasťou), v rámci ktorého vstupovala do popredia sprísnená kontrola nakladania so štátnymi finančnými prostriedkami, ako i s prostriedkami EÚ; viaceré ustanovenia Zmluvy o NFP zakotvili, že NFP predstavoval finančné prostriedky vyplatené zo zdrojov EÚ a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, s čím bola spojená zvýšená kontrola, ako aj zodpovednosť za porušenie dohodnutých zmluvných podmienok oproti štandardným obchodným zmluvám.

17.2. Dovolací súd k predmetným námietkam uvádza, že s tými sa náležite vyporiadal odvolací súd v predmetných bodoch rozhodnutia a ani tu neobstojí námietka dovolateľa o nezrozumiteľnosti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu.

18. Pokiaľ ide o ďalšiu dovoláciu námietku dovolateľa týkajúcu sa nezrozumiteľnosti odôvodnenia rozsudku bod 58, že z predmetného odôvodnenia nevyplýva žiadny legitímny dôvod pre aplikovanie Usmernenia RO č. N3/2007, ktoré nebolo kreované na základe zákonného alebo zmluvného rámca, dovolací súd uvádza:

18.1. Odvolací súd v bode 58 rozsudku uviedol, že „vyhodnotil ako nedôvodný poukaz žalobcu i na metodický pokyn CKO, ktorého primárnym cieľom bolo formulovať základné zásady a postupy pre proces posudzovania hospodárnosti a efektívnosti výdavkov projektov implementovaných v rámci operačných programov, čím však nebola vôbec dotknutá povinnosť riadiacich orgánov (žalovaného) overovať zachovanie účinnosti a účelnosti využitia oprávnených výdavkov projektu, a teda na tento účel aplikovať i Usmernenie RO č. N3/2007, v znení neskorších aktualizácií“.

18.2. V predmetnom bode odôvodnenia odvolací súd sa náležite vyporiadal s námietkou tvrdenou dovolateľom a neobstojí dovolací dôvod nezrozumiteľnosti odôvodnenia rozsudku v tomto bode.

19. Pokiaľ ide o ďalší dovolací dôvod, nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozsudku bod 56 odôvodnenia ako je kreovaná legitimita a aktualizácií v Usmernenia RO č. N3/2007, dovolací súd uvádza:

19.1. Odvolací súd v bode 56 svojho rozsudku uvádza, že „na podporu svojej argumentácie poukazuje odvolací súd i na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 2Obdo/28/2021 (najmä bod 102), v ktorom považoval závery súdov nižšej inštancie o záväznosti Usmernenia RO č. N3/2007, v znení neskorších aktualizácií (obsiahnuté v bode 5.32 Zmluvy o NFP) pre prijímateľa NFP za aplikovateľné aj v súvislosti s námietkou porušenia zákazu retroaktivity; išlo totiž o zmluvné dojednanie, o ktorom mal príjemca (dovolaťel) vedomosť, poznal jeho obsah, a ktoré sa stalo práve v uvedenom znení pre neho záväzným. V označenej veci pritom Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmaval dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 1Cob/111/2017, v

ktorom sa odvolací súd stotožnil s úvahou Okresného súdu Bratislava I o potrebe aplikácie Usmernenia RO č. N3/2007, v znení účinnom v momente výkonu kontroly oprávnenosti výdavkov uplatnených žiadosťou o platbu (a nie v inom znení)“.

19.2. Dovolací súd má za to, že aj s touto argumentáciou sa odvolací súd v bode 56 rozsudku náležite vyporiadal a nemožno v tomto bode označiť rozhodnutie za nepreskúmateľné.

20. Pokiaľ ide o ďalší dovolací dôvod dovolateľa, že je nezrozumiteľné odôvodnenie rozsudku bodu 63, že nikto doposiaľ nedal žiadnu odpoveď na to, ako je kreované Usmernenie RO č. N3/2007 a prečo ho vôbec súdy berú do úvahy, ak nevzniklo na základe zákonného rámca alebo zmluvného rámca, dovolací súd uvádza:

20.1. Odvolací súd v bode 63 svojho rozsudku uviedol, že „považuje za potrebné dodať, že k obdobným záverom ako v tejto veci dospeli vo svojich rozhodnutiach i iné všeobecné súdy Slovenskej republiky prejednávajúce žaloby založené na totožných (podobných) skutkových okolnostiach ako v skúmanej veci, v ktorých ako sporové strany vystupovali prijímatelia NFP a jeho poskytovatelia a základ sporu vychádzal z ustanovení zmluvy o poskytnutí NFP a jej dokumentov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/7/2018, sp. zn. 10Co/81/2018, sp. zn. 4Cob/137/2020, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Cob/21/2022, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 26Cbo/3/2022); odvolací súd tak bral zreteľ na princíp právnej istoty, ktorého súčasťou je i požiadavka, aby na určitú právne relevantnú otázku sa pri jej opakovaní v rovnakých (obdobných) podmienkach dala rovnaká odpoveď (k tomu rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 87/93, sp. zn. PL. ÚS 16/95, sp. zn. II. ÚS 80/99)“.

20.2 Dovolací súd má za to, že aj v tomto bode sa náležite vyporiadal odvolací súd s argumentáciou žalobcu. Nemožno teda sa stotožniť s námietkou dovolateľa, že v predmetnom bode je rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné.

21. Dovolací súd na základe všetkých vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania dovolateľa podľa ust. § 420 písm. f) CSP nie je procesne daná. Vyjadrujúc sa osobitne ku všetkým námietkam dovolateľa uvedeným v časti dovolania, ktorého prípustnosť dovolateľ odvodzuje od ust. § 420 sa písm. f) CSP je podľa dovolacieho súdu zrejmé, že rozsudok odvolacieho súdu dal presvedčivý a dostatočne zdôvodnený obraz toho, prečo došlo k zamietnutiu žalobného nároku.

22. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil.

23. Keďže konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP

24. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

25. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

26. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

27. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

28. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnú otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

29. Pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom nastolená právna otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnú otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

30. Dovolateľ nastolil v dovolaní právnú otázku, od riešenia ktorej podľa jeho názoru záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Namietal, že odvolací súd nezodpovedal základnú otázku, a to „na základe akého právneho rámca získala Usmernenie RO č. N3/2007 svoju legitimitu na to, aby mohlo vôbec existovať nezávisle od zmluvy alebo zákona“. Dovolateľ síce zrozumiteľným spôsobom uviedol v dovolaní konkrétnu právnú otázku, avšak dovolací súd má za to, že takto položenú otázku odvolací súd neriešil a zároveň na jej vyriešení rozhodnutia odvolacieho súdu nespočívalo, t. j. vo vzťahu k posudzovanej veci ju tak nemožno považovať za rozhodujúcu. Odvolací súd práve naopak dospel k záveru, že obsah zmluvy o NFP s ohľadom i na jednoznačnosť bodu 5.3 článku 5 nedáva priestor pre aplikáciu výkladových pravidiel prejavu vôle podľa § 266 vrátane § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka. Toto zmluvné dojednanie stanovuje na základe zmluvnej vôle strán základ k tomu, aby sa súčasťou zmluvy o NFP stali

i aktualizácie Usmernenia RO č. N3/2007. Pokiaľ sa mal totiž naplniť účel predmetnej zmluvy spočívajúci okrem iného i v dodržiavaní požiadavky hospodárneho a efektívneho vynakladania prostriedkov príspevku v danom čase bolo žiaduce, aby oprávnenosť výdavkov, ktoré žalobca pokryl NFP, preukazoval podľa aktuálnej zmluvnej úpravy. Pritom nemôže ísť o jednostrannú zmenu obsahu Zmluvy o NFP, vykonanú len na základe prejavenej vôle jednej zmluvnej strany, konkrétne žalovaného ako argumentoval žalobca; požiadavka preukazovania oprávnenosti výdavkov vynaložených na projekt v konkrétnom čase vždy podľa aktuálneho Usmernenia RO č. N3/2007 bola totiž založená dohodou zmluvných strán. Dovolateľom nastolená otázka, ktorá je v podstate vymedzená negatívnym spôsobom, má v danom prípade iba právno - teoretickú povahu a jej zodpovedanie dovolacím súdom by nevedlo k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Cieľom konania pred dovolacím súdom je poskytnúť dotknutej strane reálnu ochranu jej práva, nie riešiť teoretické či hypotetické otázky. Dovolací súd preto uzatvára, že predložená dovolacia argumentácia nepredstavuje vymedzenie relevantnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. Uplatnený dovolací dôvod tak nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

31. Dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie veci aj vo vzťahu k výroku o trovách konania, pričom prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania, i keď je obsiahnuté vo výrokovej časti rozsudku, má vo svojej podstate vždy povahu uznesenia.

32. Základným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP je to, že ide o rozhodnutie, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom toto rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky bližšie definovanej pod písmenom a/ až c/ § 421 ods. 1 CSP; zároveň však nesmie ísť o rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu uvedenému v § 357 písm. a) až n) CSP tak, ako to vyplýva z § 421 ods. 2 CSP. Podľa § 357 písm. m) CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

33. Z citovaných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania, ktorú dovolateľ vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, je vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m) CSP (obdobne napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/71/2019, 7Cdo/276/2019, 4Cdo/81/2020, 5Cdo/114/2020, 7Cdo/125/2020).

34. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie v časti namietajúcej vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

35. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.